

ASEMAKAAVAN SELOSTUS

Virtasalmen asemakaavan muutos.

Asemakaava koskee Jämsän kaupungin 205. kaupunginosassa kortteleita ja osia kortteleista 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11 ja 12 sekä niihin liittyviä katu-, puisto-, ja leikkikenttäalueita.

Kaavatunnus 233.

Päiväys 23.11.2016

23.11.2016

1. Perus- ja tunnistetiedot

1.1 Tunnistetiedot

Kaavan nimi:	Virtasalmen asemakaavan muutos	
Kunnan kaavatunnus:	233.	
Kaavan päiväys:	17.8.2016	
Kunta:	Jämsä	
Kunnanosa:	Jämsänkoski / Virtasalmi	
Kaavan laatija:	Rainer Nyholm Jämsän kaupunki Yhdyskuntatoimi / kaavoitus Seppolantie 10, 42100 Jämsä puh. 0206 38 2000 sähköp. etunimi.sukunimi@jamsa.fi	
Vireilletulo:	Hankkeen vireilletulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksessa vuodelle 2015, jonka Tekninen lautakunta hyväksyi 26.2.2015 § 36. Kaavoituskatsauksesta kuulutettiin 30.3.2015.	
Hyväksymispäivämäärät:	Tekninen lautakunta	21.4.2016 § 170
	Kaupunginhallitus	5.9.2016 § 209
	Kaupunginvaltuusto	26.9.2016 § 46

23.11.2016

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Jämsässä, Jämsänkosken taajamassa, Virtasalmen asuinalueella, Kankarisveden länsipuolella.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijaintikartta, likimääräinen sijainti on osoitettu sinisellä rajauksella.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Virtasalmen asemakaavan muutos.

Tarkoitus on muuttaa alueen asemakaavaa niin että se vastaa toteutunutta kiinteistöjaotusta. Alueen rakennuspaikat sijaitsevat osittain voimassa olevan kaavan mukaisella katualueella. Alueen kadut on tarkoitus saneerata, asemakaava on tarpeen muuttaa ennen kuin voidaan laatia katusuunnitelmat.

1.4 Selostuksen sisällysluettelo

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	2
1.1 TUNNISTETIEDOT	2
1.2 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI	3
1.3 KAAVAN NIMI JA TARKOITUS	3
1.4 SELOSTUKSEN SISÄLLYSLUETTELO	4
1.5 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA	5
1.6 LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA	5
2. TIIVISTELMÄ	5
2.1 KAAVAPROSESSIN VAIHEET	5
2.2 ASEMAKAAVA	6
2.3 ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMINEN	6
3. LÄHTÖKOHDAT	6
3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA	6
3.1.1 ALUEEN YLEISKUVAUS	6
3.1.2 LUONNONYMPÄRISTÖ	7
3.1.3 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	7
3.1.4 MAANOMISTUS	7
3.2 SUUNNITTELUTILANNE	7
3.2.1 KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT, PÄÄTÖKSET JA SELVITYKSET	7
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	8
4.1 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN TARVE	8
4.2 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET	8
4.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ	8
4.3.1 OSALLISET	8
4.3.2 VIREILLETULO	9
4.3.3 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUSMENETTELYT	9
4.3.4 VIRANOMAISYHTEISTYÖ	10
4.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET	10
4.5 ASEMAKAARATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET	10
4.5.1 ALUSTAVIEN VAIHTOEHTOJEN KUVAUS JA KARSINTA	10
4.5.2 VALITTUJEN VAIHTOEHTOJEN VAIKUTUSTEN SELVITTÄMINEN, ARVIOINTI JA VERTAILU	10
4.5.3 YLEISKAAVALLINEN TARKASTELU	10
4.5.4 SUUNNITTELUVAIHEIDEN KÄSITTELYT JA PÄÄTÖKSET	12
4.5.5 MIELIPITEET JA LAUSUNNOT SEKÄ NIIDEN HUOMIOON OTTAMINEN	12
5. ASEMAKAAVAN KUVAUS	13
5.1 KAAVAN RAKENNE	13
5.1.1 MITOITUS	13
5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	13
5.3 ALUEVARAUKSET	13
5.3.1 KORTTELIALUEET	13
5.3.2 MUUT ALUEET	13
5.4 KAAVAN VAIKUTUKSET	13
5.4.1 VAIKUTUKSET RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN	13
5.4.2 VAIKUTUKSET LUONTOON JA LUONNONYMPÄRISTÖÖN	13
5.4.3 VAIKUTUKSET LUONTOON JA LUONNONYMPÄRISTÖÖN	14
5.4.4 VAIKUTUKSET LIIKENTEESEEN	14
5.4.5 VAIKUTUKSET MAISEMAAN	14

23.11.2016

5.5	YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT	14
5.6	KAAVAMERKINNÄT JA – MÄÄRÄYKSET	14
5.7	NIMISTÖ	16
6.	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	16
6.1	TOTEUTTAMINEN JA AJOITUS	16
6.2	TOTEUTUKSEN SEURANTA	16
7.	LIITTEET	16

1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- Liite 1. Asemakaavan seurantalomake.
- Liite 2. Ote maakuntakaavasta.
- Liite 3. Ote 4. vaihemaakuntakaavasta.
- Liite 4. Ote yleiskaavasta.
- Liite 5. Ote ajantasa-asemakaavasta.
- Liite 6. Kartta, jossa esitetty suunnittelualueen sijainti suhteessa pohjavesialueeseen.
- Liite 7. Muinaisjäännösinventointi (Mikroliitti, 2015)
- Liite 8. Yhteenveto luonnosvaiheen lausunnoista sekä vastineet niihin.
- Liite 9. Yhteenveto luonnosvaiheen muistutuksesta sekä vastine siihen.
- Liite 10. Jämsän täydennysinventointi 2009 – Alueraportti Virtasalmen jälleenrakennuskauden alueesta.
- Liite 11. Jämsän täydennysinventointi 2009 – Kohderaportti Aarresaaren kotiseutumuseosta.
- Liite 12. Liitekartta, jossa esitetty tällä kaavamuutoksella kumottavien asemakaavojen hyväksyjät ja hyväksymispäivämäärät.
- Liite 13. Yhteenveto ehdotusvaiheen lausunnoista sekä vastineet niihin.

1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

• -

2. Tiivistelmä

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Hanke on esitetty Jämsän kaupungin kaavoituskatsauksessa vuodelle 2015, jonka tekninen lautakunta hyväksyi 26.2.2015 § 36.

Tekninen lautakunta käsitteli kaavaluonnosta 17.12.2015 § 170 ja päätti asettaa sen nähtäville. Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 22.1.–5.2.2016.

Tekninen lautakunta käsitteli kaavaehdotusta 21.4.2016 § 61 ja kaupunginhallitus 2.5.2016 § 117. Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 27.5.-28.6.2016.

23.11.2016

2.2 Asemakaava

Asemakaavassa on esitetty käyttötarkoituksiksi **Erillispientalojen korttelialuetta (AO)**, **Erillispientalojen korttelialuetta, jolla ympäristö säilytetään (AO/s)** ja **Puistoaluetta (VP)**. Lisäksi kaavan suunnittelualueella sijaitsee katualuetta.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Alueella on olemassa oleva katuverkosto, joka on tarkoitus saneerata, alue on kunnallisen vesi- ja viemäriverkoston piirissä. Rakennuspaikoille kulku tapahtuu Manunpolun, Oskarinpolun, Kallenpolun ja Vieremäntien kautta. Edellä mainitut kadut liittyvät lounaassa Riihijärventiehen.

3. Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualan oloista

3.1.1. Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue sijaitsee Jämsänkosken taajaman pohjoisosassa Kankarisveden rannalla. Suunnitteluala koostuu rakennetuista pihapiireistä ja maantie- ja katualueista.

Kuva 2. Vuonna 2011 otettu ortokuva suunnittelualueelta ja sen ympäristöstä.

23.11.2016

3.1.2. Luonnonympäristö

Alueella rakennettuja pihapiirejä sekä keskellä suunnittelualuetta puistoalue, jossa kasvaa pääosin mäntyjä.

Alue sijaitsee vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella (Kerkkolankankaan pohjavesialue).

3.1.3. Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella sijaitsee n. 65 omakotitaloa, joista suurin osa on valmistunut 60- ja 70-luvulla.

3.1.4. Maanomistus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 14,4 ha, josta yksityiset omistavat n. 12,3 ha. Loput n. 2 ha koostuu Riihijärventien maantiealueesta sekä kaupungin ja seurakunnan omistamista alueista.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1. Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Maakuntakaava

Ympäristöministeriö on vahvistanut Keski-Suomen maakuntakaavan 14.4.2009 ja se on tullut lainvoimaiseksi 10.12.2009 (liite 2).

Vaihemaakuntakaavat

Ympäristöministeriö on vahvistanut 1.vaihemaakuntakaavan 16.12.2009, 2.vaihemaakuntakaavan 11.5.2011, 3.vaihemaakuntakaavan 5.12.2014 sekä 4.vaihemaakuntakaavan 24.9.2014 (liite 3.).

Yleiskaava

Jämsänkosken taajamayleiskaavan on Jämsänkosken kaupunginvaltuusto hyväksynyt 19.12.1994. Yleiskaava on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena oikeusvaikutuksettomana yleiskaavana. (liite 4).

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa lääninhallituksen 16.6.1948 ja 12.10.1962 vahvistamat asemakaavat. (liite 5.).

Rakennusjärjestys

23.11.2016

Jämsän kaupunginvaltuusto on hyväksynyt rakennusjärjestyksen 26.1.2009 § 1 ja se on astunut voimaan 1.1.2009.

Tehdyt selvitykset

- Muinaisjäännösinventointi (Mikroliitti, 2015)
- Jämsän täydennysinventointi (Keski-Suomen museo, 2009)

Tehtävät selvitykset

- -

4. Asemakaavan suunnittelun vaiheet

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Kaupungilla on suunnitteilla Virtasalmen asuinalueen katujen saneeraus. Rakennuspaikat alueella on lohkottu poiketen voimassa olevista asemakaavoista ja rakennuspaikat sijaitsevat osittain kaavan mukaisella katualueella.

Alueen asemakaava on tarpeen muuttaa niin että se vastaa paremmin toteutunutta kiinteistöjaotusta. Asemakaavan muutos on edellytys sille että voidaan laatia katusuunnitelmat.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Hankkeen vireilletulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksessa vuodelle 2015, jonka Tekninen lautakunta hyväksyi 26.2.2015 § 36. Kaavoituskatsauksesta kuulutettiin 30.3.2015.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1. Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan ” kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon ja muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.”

Osallisia ovat:

Kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa

23.11.2016

- Vaikutusalueen asukkaat ja maanomistajat

Viranomaiset

- Keski-Suomen ELY-keskus
- Keski-Suomen museo
- Keski-Suomen liitto

Kaupungin hallintokunnat

- Tekninen lautakunta
- Ympäristölautakunta

Etujärjestöt ja muut tahot

- Verkko- ja energiayhtiöt

4.3.2. Vireilletulo

Asemakaavan muutos on tullut vireillä Jämsän kaupungin aloitteesta. Asemakaavamuutoksen vireilletulosta kuulutettiin Jämsän kaupungin vuoden 2015 kaavoituskatsauksen yhteydessä 30.3.2015.

4.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 10.6.–26.6.2015 Jämsän kaupungin yhdyskuntatoimessa osoitteessa Seppolantie 10 sekä kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.jamsa.fi. Nähtävilläolosta on kuulutettu paikallislehdessä (Vekkari) 10.6.2015 sekä kaupungin verkkosivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeitse suunnittelualueen maanomistajille sekä naapurikiinteistöjen omistajille.

Asemakaavan muutosluonnos on ollut nähtävillä 22.1.–5.2.2016 Jämsän kaupungin yhdyskuntatoimessa osoitteessa Seppolantie 10 sekä kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.jamsa.fi. Nähtävilläolosta on kuulutettu paikallislehdessä (Jämsän seutu) 22.1.2016 sekä kaupungin verkkosivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeitse suunnittelualueen maanomistajille sekä naapurikiinteistöjen omistajille.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut nähtävillä 27.5.–28.6.2016 Jämsän kaupungin yhdyskuntatoimessa osoitteessa Seppolantie 10 sekä kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.jamsa.fi. Nähtävilläolosta on kuulutettu paikallislehdessä (Jämsän seutu) 27.5.2016 sekä kaupungin verkkosivuilla ja virallisella ilmoitustaululla. Nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeitse suunnittelualueen maanomistajille sekä naapurikiinteistöjen omistajille.

23.11.2016

4.3.4. Viranomaisyhteistyö

Kaavoitushankkeen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 19.8.2015. Neuvotteluun osallistuivat Keski-Suomen ELY-keskus, Keski-Suomen museo ja Jämsän kaupunki.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

Tavoitteena on muuttaa kaava niin että se vastaa paremmin alueen toteutunutta kiinteistöjaotusta, jotta voidaan suunnitella ja toteuttaa alueen katujen saneeraus. Kaavan merkintöjä ja määräyksiä muutetaan niin että ne vastaavat paremmin nykyisin käytettyjä Ympäristöministeriön ohjeistuksia.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1. Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Luonnosvaiheessa työstettiin vain yhtä vaihtoehtoa, vaihtoehtoisia ratkaisuja ei ollut tarpeen tutkia.

4.5.2. Valittujen vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todettiin että arvioidaan alueen nykytilan mukaista vaihtoehtoa sekä asemakaavan muutoksen mukaista vaihtoehtoa.

Kaavan muuttaminen on perusteltua, koska se on edellytys sille että alueen katujen saneeraus voidaan toteuttaa suunnitellusti.

4.5.3. Yleiskaavallinen tarkastelu

Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. MRL 54 §:n mukaan on alueelle, jolle ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, asemakaavaa laadittaessa on soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään:

Asemakaava täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset seuraavin perustein:

1. Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys

Kaava-alue sijaitsee taajamassa olemassa olevan katuverkoston sisällä.

2. Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö

Hyödyntää jo olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, alue rajoittuu olemassa oleviin katuihin. Alue on myös vesi- ja viemäriverkoston piirissä.

3. Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus

23.11.2016

Suunnittelualue sijaitsee taajama-alueella, kaupalliset ja muut palvelut sijaitsevat vajaan parin kilometrin päässä Jämsänkosken keskustassa.

4. Mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyenliikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla.

Suunnittelualueen läpi kulkevan Riihijärventien yhteydessä kulkee kevyen liikenteen väylä, jonka kautta pääsee halutessa aina Jämsänkosken sekä Jämsän taajamien keskustoihin asti. Jämsänkosken taajaman keskustassa vajaan kahden kilometrin päässä sijaitsee linja-autopysäkki, johon pysähtyy sekä paikallis- että kaukoliikennebussit. Alue on kunnallisen vesi- ja viemäriverkoston piirissä.

5. Mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen ympäristöön.

Sijaitsee taajama-alueella hyvien liikenneyhteyksien äärellä, julkisten ja kaupallisten palveluiden läheisyydessä.

6. Kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Alueella ei ole yritystoimintaa.

7. Ympäristöhaittojen vähentäminen

Kaavamuutoksen toteutuminen ei aiheuta merkittäviä ympäristöhaittoja.

8. Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen

Osa suunnittelualueesta on vuonna 2009 tehdyn täydennysinventoinnin yhteydessä todettu olevan paikallista maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa yhtenäisenä tyyppi- ja rakennustyyppien rakentuneena omakotitaloalueena. Kaavassa on osa alueen rakennuskortteleista varustettu suojelumerkinnällä /s. Em. merkintään liittyvä määräys on muotoa "Erillispientalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa ympäristön ominaispiirteisiin. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja." Merkinnällä turvataan rakennusten ominaispiirteiden säilyminen sekä täydennysrakentamisen yhteensopivuus olemassa olevaan rakennuskantaan. Suojelumerkinnällä varustetun alueen rakennuskanta koostuu rintamamiestalo-tyyppisistä erillispientaloista sekä niihin liittyvistä talousrakennuksista.

Suunnittelualueella sijaitsee muinaisjäännösalue, joka on merkitty sm-alueeksi tehdyn inventoinnin pohjalta.

9. Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

23.11.2016

Kaavamuutoksella ei vähennetä virkistysalueita.

4.5.4. Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Toimielin	Päivämäärä	Päätös
Tekninen lautakunta	26.2.2015 § 36	Hyväksyy Jämsän kaupungin kaavoituskatsauksen vuodelle 2015, jossa ilmoitetaan kaavahankkeen vireilletulo.
Tekninen lautakunta	28.5.2015 § 90	Päätää asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.
Tekninen lautakunta	17.12.2015 § 170	Päätää asettaa kaavamuutosluonnoksen nähtäville
Tekninen lautakunta	21.4.2016 § 61	Esittää kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen hyväksymistä ja nähtäville asettamista.
Kaupunginhallitus	2.5.2016 § 117	Päätää asettaa kaavaehdotuksen nähtäville.
Kaupunginhallitus	5.9.2016 § 209	Esittää kaupunginvaltuustolle kaavamuutoksen hyväksymistä.
Kaupunginvaltuusto	26.9.2016 46	Hyväksyy kaavamuutoksen.

4.5.5. Mielipiteet ja lausunnot sekä niiden huomioon ottaminen

Luonnosvaihe

Luonnosvaiheessa on pyydetty lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen museolta, Keski-Suomen liitolta, Ympäristölautakunnalta, Elenialta sekä TeliaSoneralta.

Yhteenvedo saapuneista lausunnoista sekä vastineet niihin on esitelty liitteessä 8.

Luonnosvaiheessa jätettiin yksi kirjallinen mielipide. Mielipiteen keskeinen sisältö sekä vastine siihen on esitetty liitteessä 9.

Ehdotusvaihe

Ehdotusvaiheessa pyydettiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen museolta, Keski-Suomen pelastuslaitokselta sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes).

Yhteenvedo saapuneista lausunnoista sekä vastineet niihin on esitetty liitteessä 13.

Ehdotusvaiheessa ei jätetty yhtään kirjallista muistutusta.

23.11.2016

5. Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

Kaavan kokonaispinta-ala on n. 14,40 hehtaaria.

5.1.1. Mitoitus

Asemakaavan muutosalueen pinta-ala on noin 14,40 hehtaaria. Pinta-ala muodostuu **Erillispientalojen korttelialueesta (AO)** (6,5 ha), **Erillispientalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään (AO/s)** (2,8 ha), **Puistosta (VP)** (2,2 ha) sekä katualueesta (2,9 ha).

Rakennusoikeutta on kaavassa osoitettu 18 702 k-m².

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

5.3 Aluevaraukset

5.3.1. Korttelialueet

AO	Erillispientalojen korttelialue.
AO/s	Erillispientalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään.

5.3.2. Muut alueet

VP	Puisto.
----	---------

5.4 Kaavan vaikutukset

5.4.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Osalle kaavan rakentamiseen varatuille korttelialueille on alueen käyttötarkoituksmerkintään lisätty suojelumerkintä (/s). Merkinnällä varmistetaan että alueen täydennys- ja korjausrakentamisen yhteydessä varmistetaan alueen ominaispiirteiden säilyminen.

Kaavan käyttötarkoituksmerkinnät on valittu niin että ne kuvaavat alueen toteutunutta maankäyttöä, alueen luonne tulee säilymään ennallaan.

Kaavan saatua lainvoiman aloitetaan katujen saneerauksen suunnittelu ja toteutus. Katujen kunto kohenee saneerauksen myötä.

5.4.2. Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Ei merkittäviä vaikutuksia luontoon tai luonnonympäristöön.

23.11.2016

5.4.3. Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaava-alue sijaitsee kokonaisuudessaan I-luokan pohjavesialueella. Kaavamääräyksellä on kielletty toimintaa, joka aiheuttaisi maaperän ja pohjaveden pilaantumisen. Rakentaminen on toteutettava niin että se ei vaikuta pohjaveden korkeuteen.

5.4.4. Vaikutukset liikenteeseen

Ei vaikutuksia liikenteeseen, alueella olemassa olevat kadut ja liikennemäärät eivät kasva kaavamuutoksen myötä.

5.4.5. Vaikutukset maisemaan

Ei merkittäviä vaikutuksia maisemaan, alue on jo rakentunut.

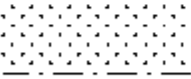
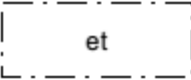
5.5 Ympäristön häiriötekijät

Ei merkittäviä ympäristön häiriötekijöitä.

5.6 Kaavamerkinnät ja -määräykset

Kaavamerkinnät ja määräykset on tehty ympäristöministeriön ohjeiden mukaan.

23.11.2016

AO	Erillispientalojen korttelialue.
AO/s	Erillispientalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa ympäristön ominaispiirteisiin. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.
VP	Puisto.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Osa-alueen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
3	Korttelin numero.
4	Ohjeellisen tontin numero.
RIIHIJ	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
I 1/2	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
e=0.20	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.
	Rakennusala.
	Istutettava alueen osa.
	Katu.
	Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on kuultava Museovirastoa tai maakuntamuseota.
	Tärkeä tai veden hankintaan soveltuva pohjavesialue.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia rakennuksia ja laitoksia.

Kuva 3. Asemakaavan merkinnät ja määräykset.

23.11.2016

5.7 Nimistö

Suunnittelualueella sijaitsee ennestään nimetyt kadut Manunpolku, Oskarinpolku, Kallenpolku, Vieremäntie ja Virtasalmentie sekä Riihijärventie.

6. Asemakaavan toteutus

6.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Katujen saneerauksen suunnittelu ja toteutus voidaan aloittaa, kun kaava on saanut lainvoiman arviolta syksyllä 2016.

6.2 Toteutuksen seuranta

Alueen rakennuskannan osalta valvonta kuuluu Jämsän kaupungin rakennusvalvonnalle. Katujen ja muun kunnallistekniikan toteuttamisen suunnittelu ja valvonta kuuluu Jämsän kaupungin kunnallistekniselle palveluyksikölle.

Jämsässä 23.11.2016

Kaavoittaja:

Kari Stenlund
kaupunkisuunnittelupäällikkö

7. Liitteet

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	182 Jämsä	Täyttämispvm	23.11.2016
Kaavan nimi	Virtasalmen asemakaavan muutos		
Hyväksymispvm	26.09.2016	Ehdotuspvm	02.05.2016
Hyväksyjä	V-kunnanvaltuusto	Vireilletulosta ilm. pvm	10.03.2015
Hyväksymispykälä	46	Kunnan kaavatunnus	182-01-233
Generoitu kaavatunnus	182V260916A46		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	14,3977	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	14,3977

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

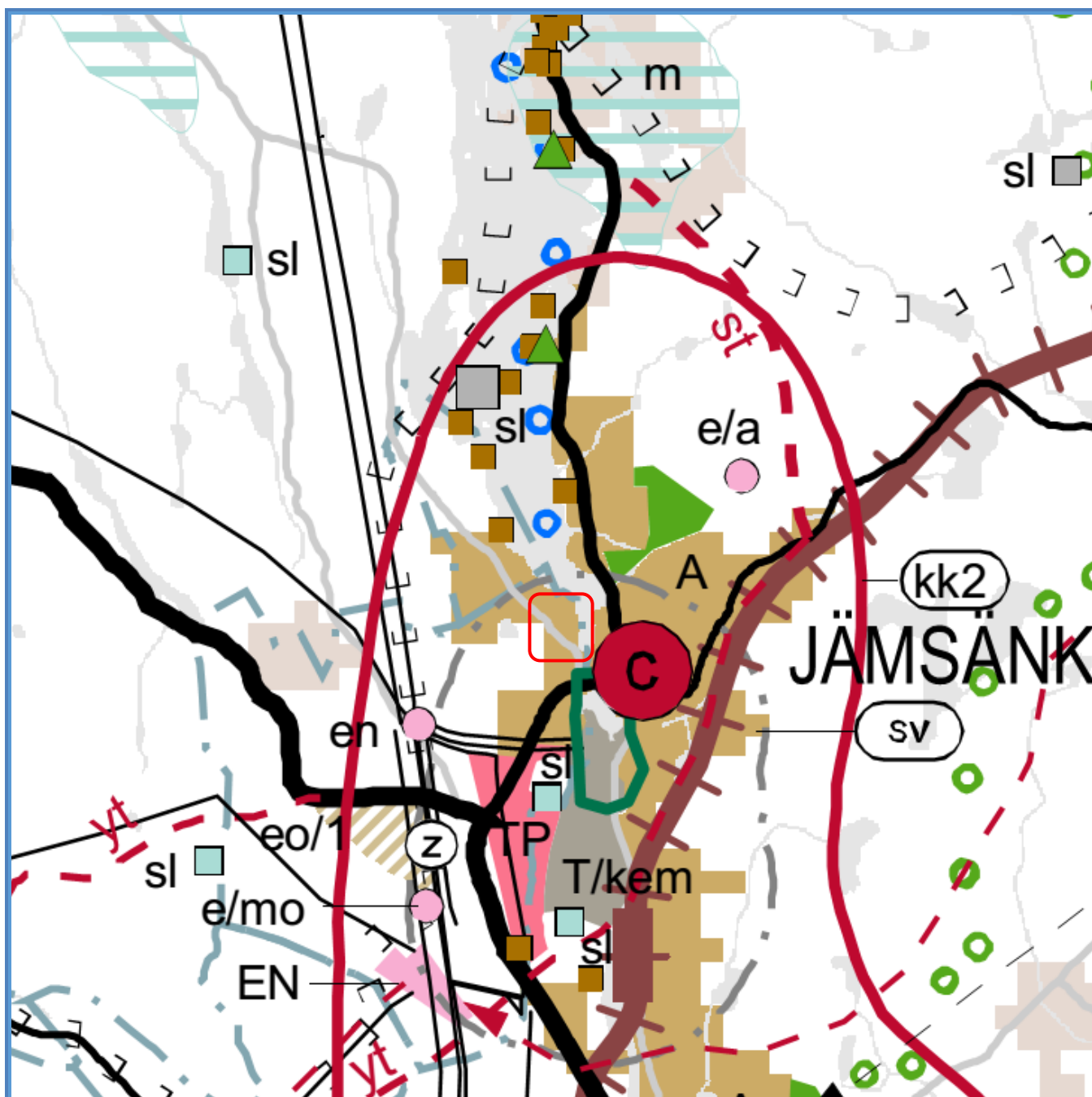
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	14,3977	100,0	18702	0,13	0,0000	-5173
A yhteensä	9,3507	64,9	18702	0,20	-0,2191	-5173
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,1741	15,1			-0,1017	
R yhteensä						
L yhteensä	2,8729	20,0			0,3208	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k- m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k- m ² +/-]
Yhteensä	14,3977	100,0	18702	0,13	0,0000	-5173
A yhteensä	9,3507	64,9	18702	0,20	-0,2191	-5173
AO	6,5488	70,0	13098	0,20	-3,0210	-10777
AO/s	2,8019	30,0	5604	0,20	2,8019	5604
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,1741	15,1			-0,1017	
VP	2,1741	100,0			2,0249	
PL.					-1,6861	
UL					-0,4405	
R yhteensä						
L yhteensä	2,8729	20,0			0,3208	
Kadut	2,8729	100,0			0,3208	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

A

Taajamatoimintojen alue (A)

Merkinnän kuvaus: Merkinnällä osoitetaan pääasiassa nykyisiä asumisen ja muiden taajamatoimintojen rakentamisalueita.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla. Taajaman ydinaluetta tulee kehittää taajamakuullisesti ja toiminnallisesti selkeäksi keskukseksi. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaamiseksi tarvittavat rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyt, kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen tarpeet sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonnonsuojelu- ja suojelukohteet.

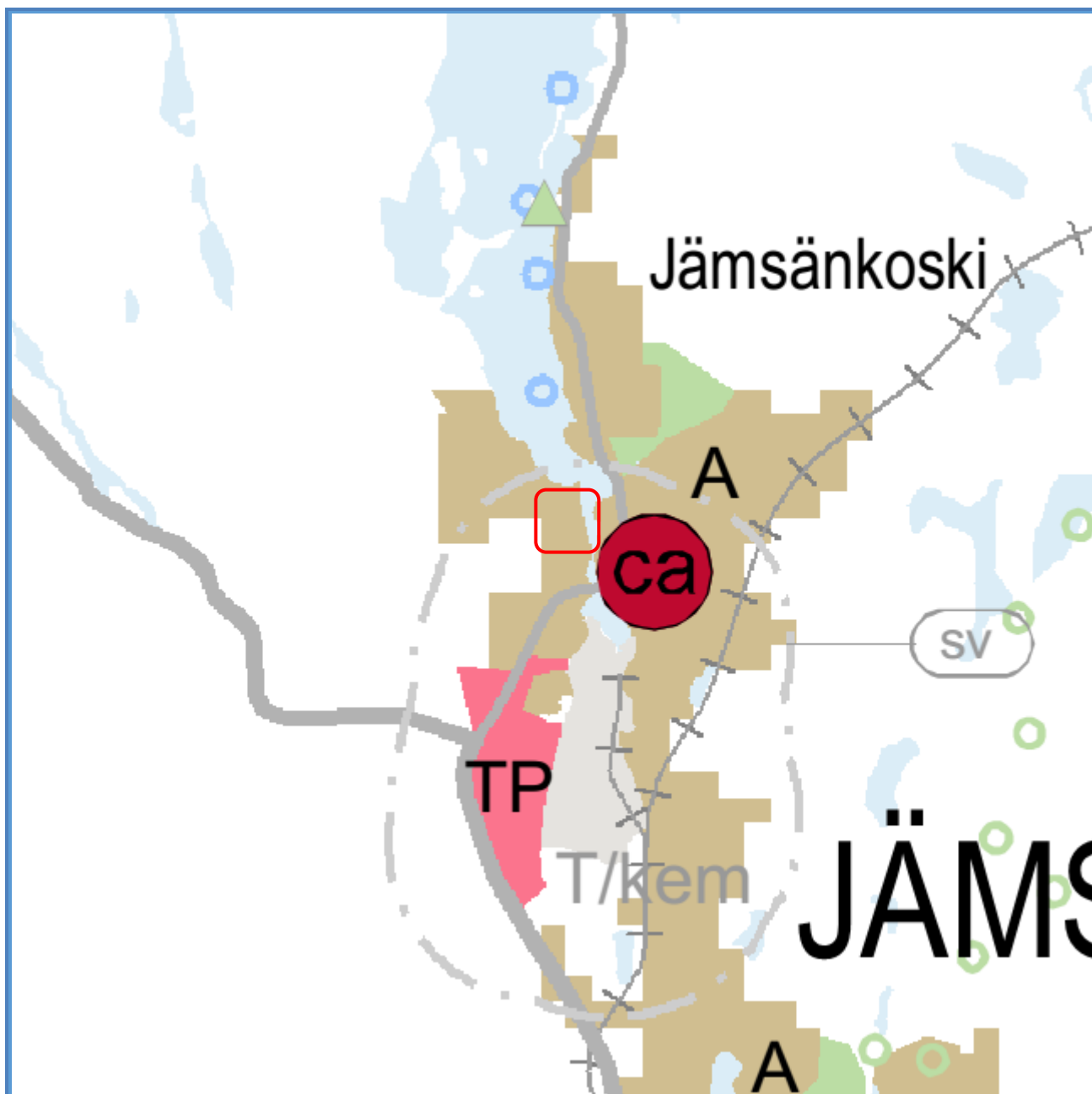
Suojavyöhyke (sv)**Merkinnän kuvaus:**

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvan konsultointivyöhykkeen sisälle on pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja tarvittaessa turvatekniikan keskuksen lausunto. Lentoliikennettä palvelevien varalaskupaikkojen suojavyöhykkeelle ei tule osoittaa meluherkkiä toimintoja tai esterajoituksia aiheuttavia korkeita rakennelmia. Alueen maankäytön suunnittelussa on varauduttava kattavan rinnakkaistiestön toteuttamiseen. Alueelle sijoittuvista rakennushankkeista on pyydetävä puolustusvoimien lausunto.

Liite 2. Ote Keski-Suomen maakuntakaavasta sekä suunnittelualueelle kohdistuvasta käyttötarkoituksmerkinnästä ja sen selityksestä.. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti osoitettu punaisella rajauksella.

A

Taajamatoimintojen alue (A)

Merkinnän kuvaus: Merkinnällä osoitetaan pääasiassa nykyisiä asumisen ja muiden taajamatoimintojen rakentamisalueita. Osaan alueista sisältyy aluekohtainen suunnittelumääräys.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla. Taajaman ydinaluetta tulee kehittää taajamakuullisesti ja toiminnallisesti selkeäksi keskukseksi. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen tarpeet sekä turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja luonnonsuojelun kohteet.

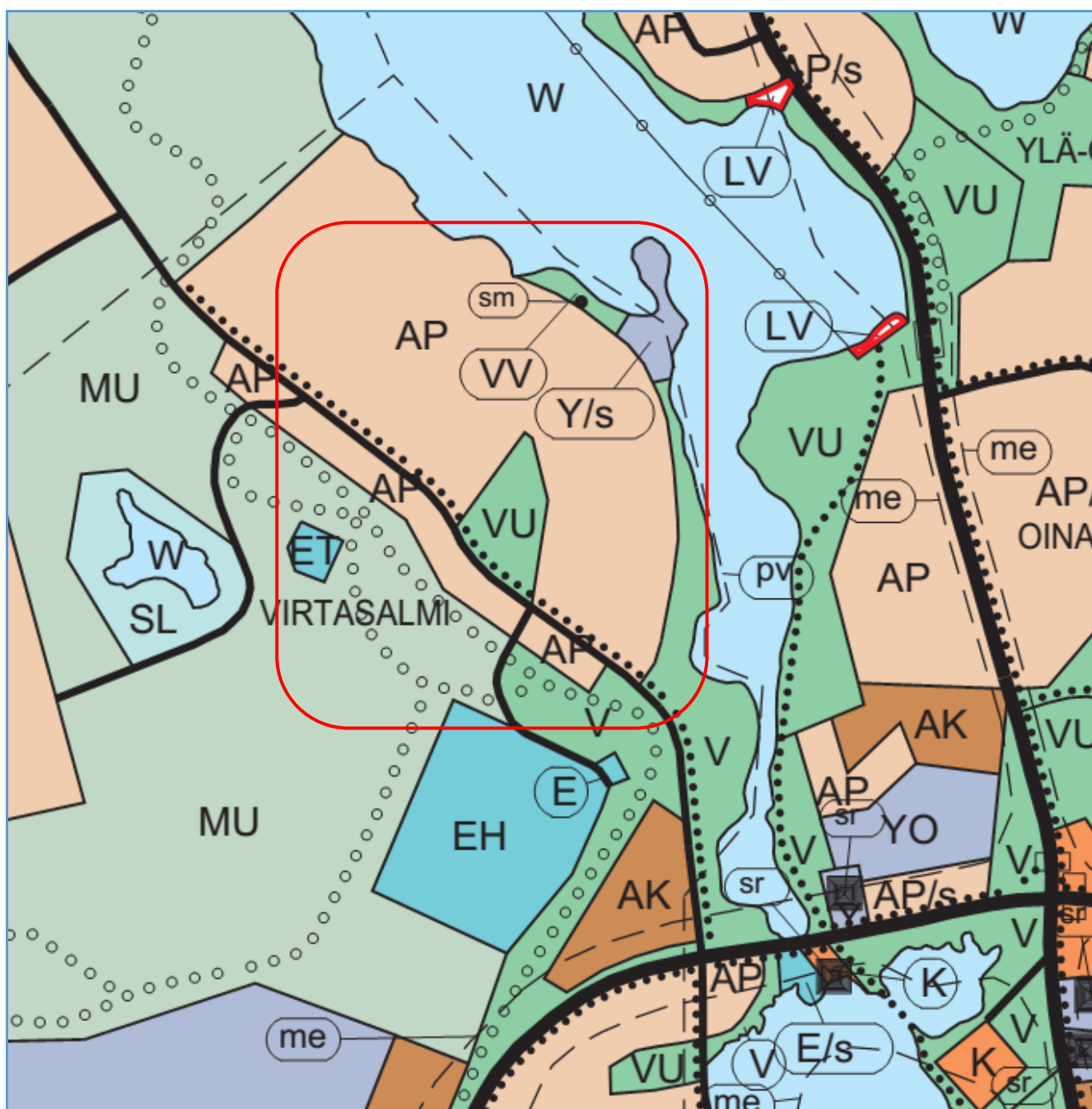
Suojavyöhyke (sv)**Merkinnän kuvaus:**

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.

Suunnittelumääräys:

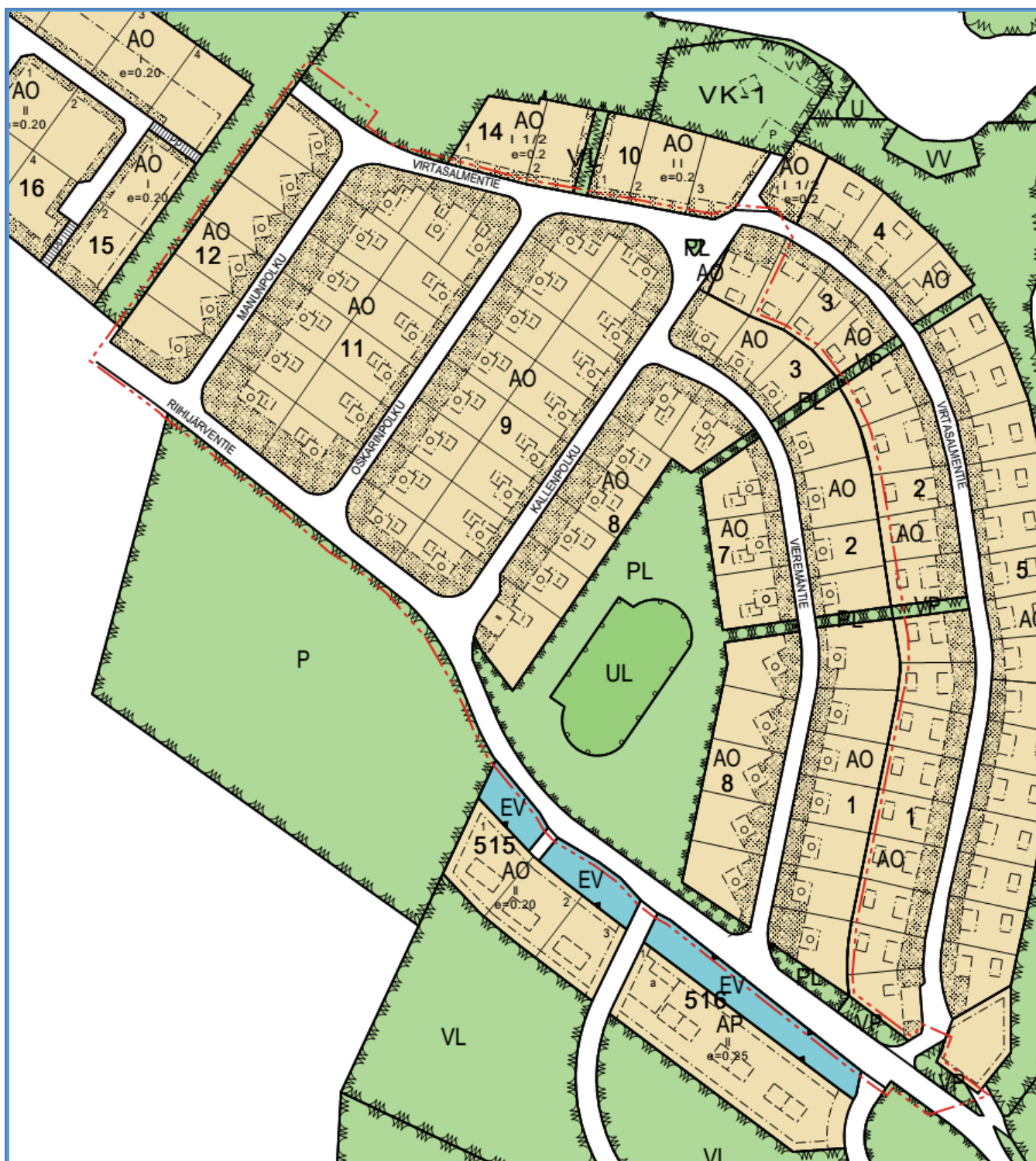
Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvan konsultointivyöhykkeen sisälle on pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja tarvittaessa turvatekniikan keskuksen lausunto. Lentoliikennettä palvelevien varalaskupaikkojen suojavyöhykkeelle ei tule osoittaa meluherkkiä toimintoja tai esterajoituksia aiheuttavia korkeita rakennelmia. Alueen maankäytön suunnittelussa on varauduttava kattavan rinnakkaistiestön toteuttamiseen. Alueelle sijoittuvista rakennushankkeista on pyydetävä puolustusvoimien lausunto.

Liite 3. Ote Keski-Suomen 4. vaihemaakuntakaavasta sekä suunnittelualueelle kohdistuvasta merkinnästä ja sen selityksestä. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti osoitettu punaisella rajauksella.

AP	PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE. ALUE VOI SISÄLTÄÄ ASUMISELLE TARPEELLISIA JULKISIA JA YKSITYISIÄ PALVELUJA, ASUINYMPÄRISTÖÖN SOVELTUVIA TYÖILOJA, ALUEEN SISÄISIÄ LIIKENNEVÄYLIÄ, PYSÄKÖINTI- JA VIRKISTYSALUEITA SEKÄ YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUEITA.
VU	URHEILU-, ULKOILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. MERKINNÄLLÄ ON OSOITETTU OSA-ALUEITTAISET KESKEISET URHEILU-, VIRKISTYS- JA LEIKKIKENTTÄALUEET. ALUEELLE SAA RAKENTAA TOIMINTOJA PALVELEVIA RAKENNUKSIA JA RAKENTEITA.

Liite 4. Ote Jämsänkosken taajamayleiskaavasta sekä suunnittelualueelle kohdistuvista käyttötarkoituksmerkinnöistä ja niiden selityksistä. Suunnittelualan likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella rajauksella.

Liite 5. Ote ajantasa-asemakaavasta. Suunnittelualueen raja on esitetty punaisella.

Liite 6.

Suunnittelualue

Vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue

Venesatama

Aarresaari

Virtasalmi

Vt.

Kappeli

JÄMSÄ Laaksonen kivikautisen asuinpaikan muinaisjäännöskartoitus 2015

Hannu Poutiainen
Teemu Tiainen

Tilaaja: Jämsän kaupunki

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartat	3
Vanhoja karttoja	5
Kohdetiedot	6
Kartoitus	6
Menetelmät.....	8
Tulos	10
Koekuopat	11

Kansikuva: Kivikautista asuinpaikka-aluetta. Taustalla Kankarisveden lahdenpohjukkaa. Kuva luoteeseen.

Perustiedot

Alue: Jämsä. Jämsänkosken Virtainsalmi Laaksonen – niminen muinaisjäännös (mj.tunnus 183010007), kivikautinen asuinpaikka.

Tarkoitus: Selvittää Jämsä Laaksonen – muinaisjäännöksen muinaisjäännösrajaus.

Maastotyö: 7. ja 8.10.2015.

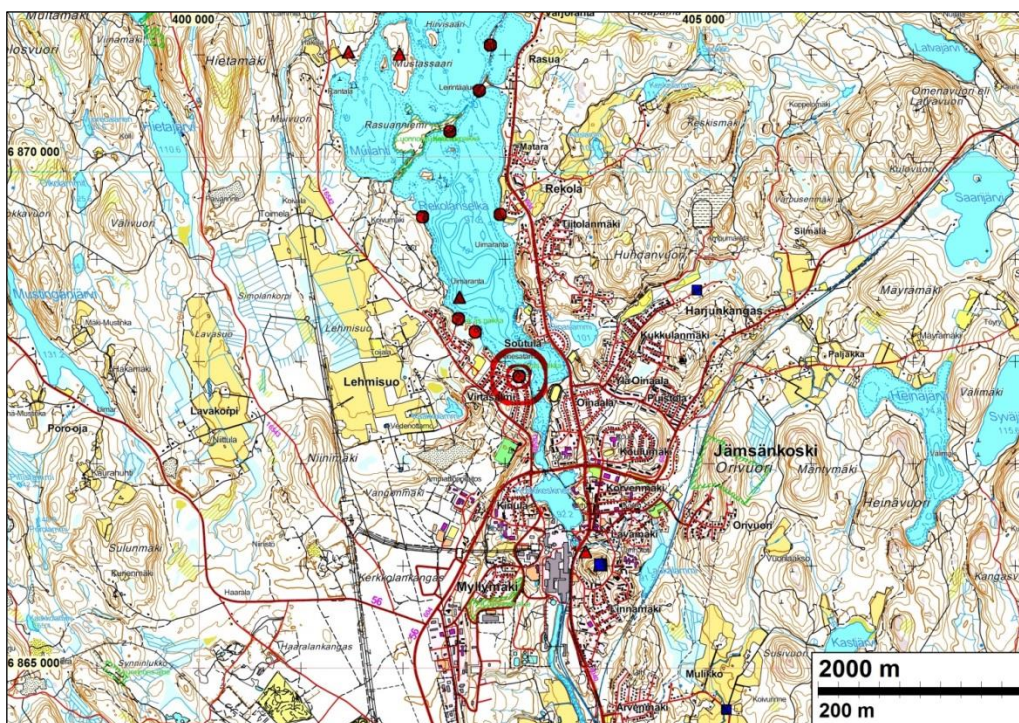
Kustantaja: Jämsän kaupunki.

Aiemmat tutkimukset: Pekka Miettinen 1975 tarkastus, Timo Jussila 1994 inventointi.

Aikaisemmat löydöt: KM 19946 Kvartsiesine ja -iskoksia.

Tutkimuslupa: 30.9.2015 (MV/120/05.04.1.2.2015).

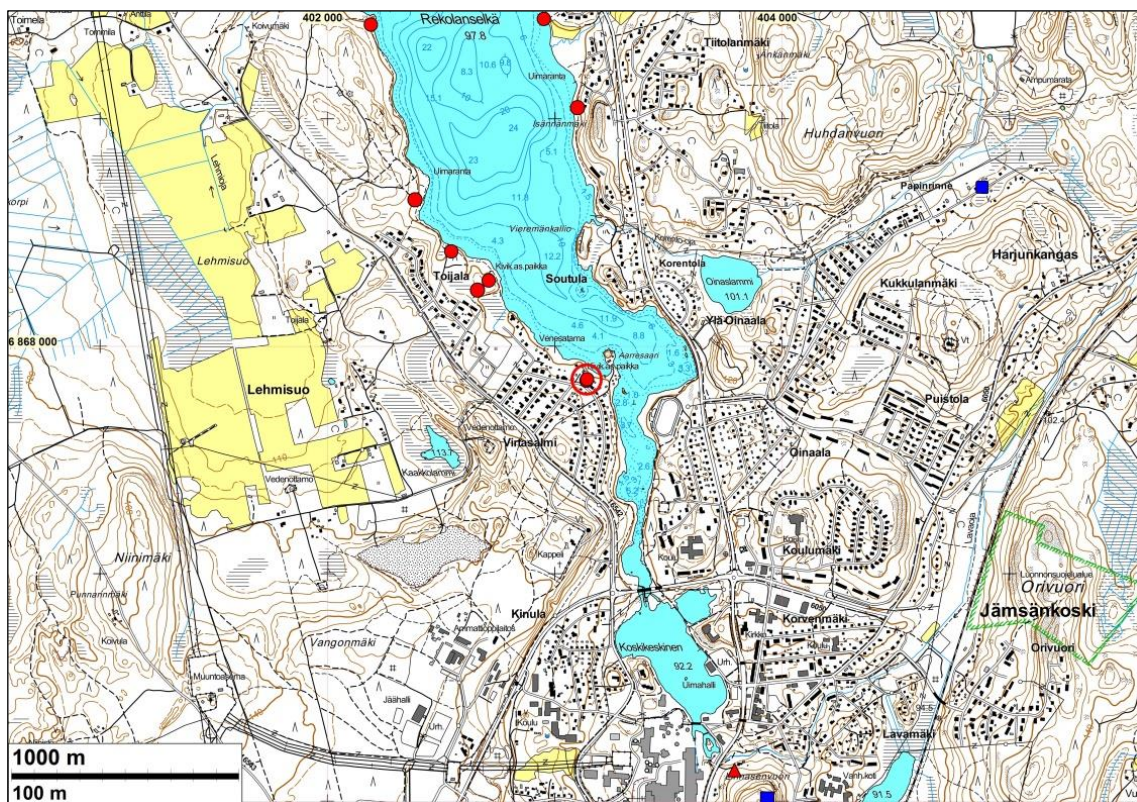
Tekijät: Mikroliitti Oy, Hannu Poutiainen ja Teemu Tiainen.

Tutkittu paikka kartan keskellä punaisen ympyrän sisällä. Lähialueen muinaisjäännökset eri symbolein

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref). Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta syksyllä 2015 ellei toisin mainittu. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Hannu Poutiainen ja Teemu Tiainen.

Yleiskartat

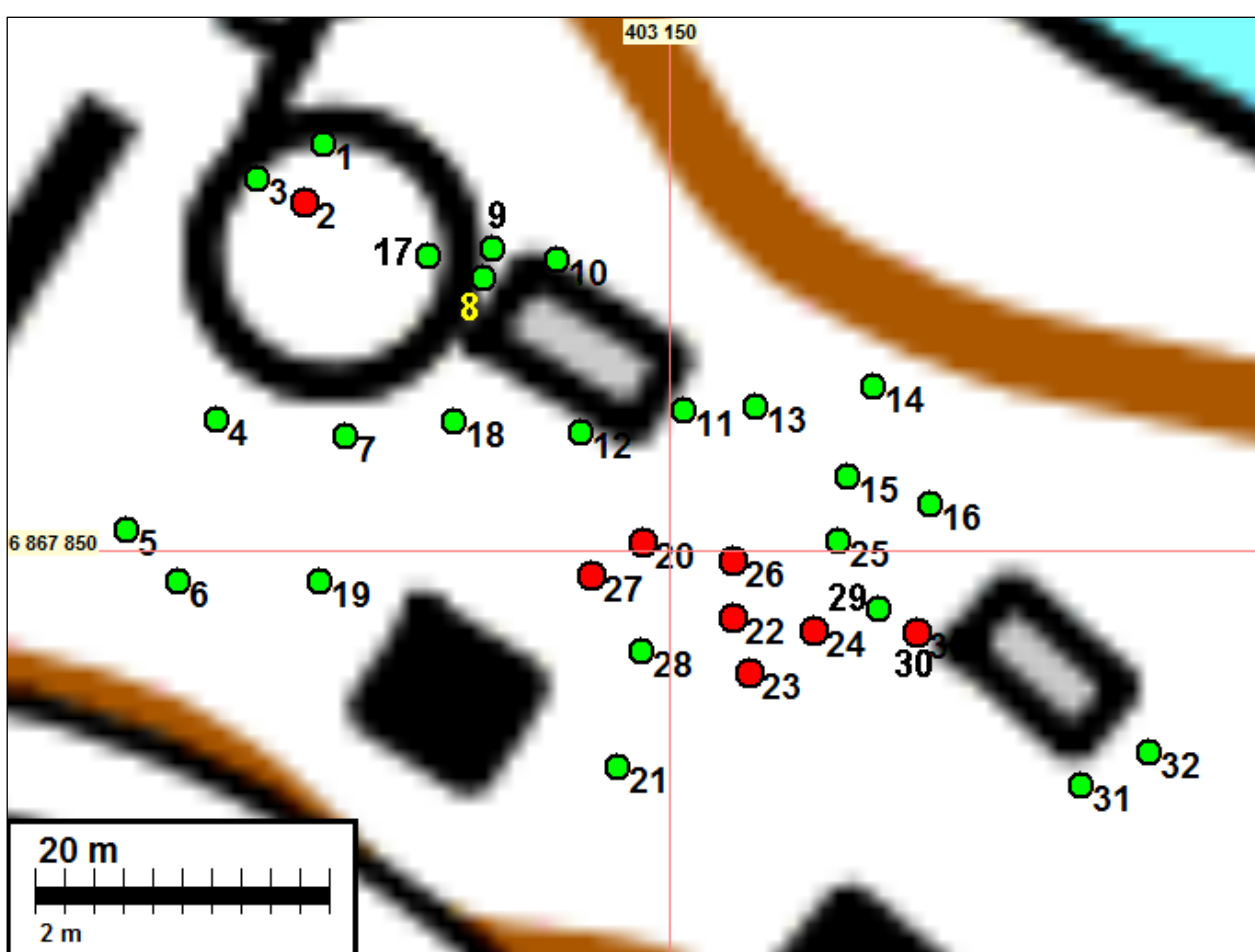
Lähestymiskartta tutkimusalueeseen. Lähialueen muinaisjäännökset eri symbolein, tutkimus-alue on merkattu punaisella pisteellä ja ympyrällä.

Yllä olevaan karttaan on merkattu punaisella kivikautisen asuinpaikan raja. Vihreät pallot merkkavat löydöttömien koekuoppien sijainnin, punaiset löydöllisten.

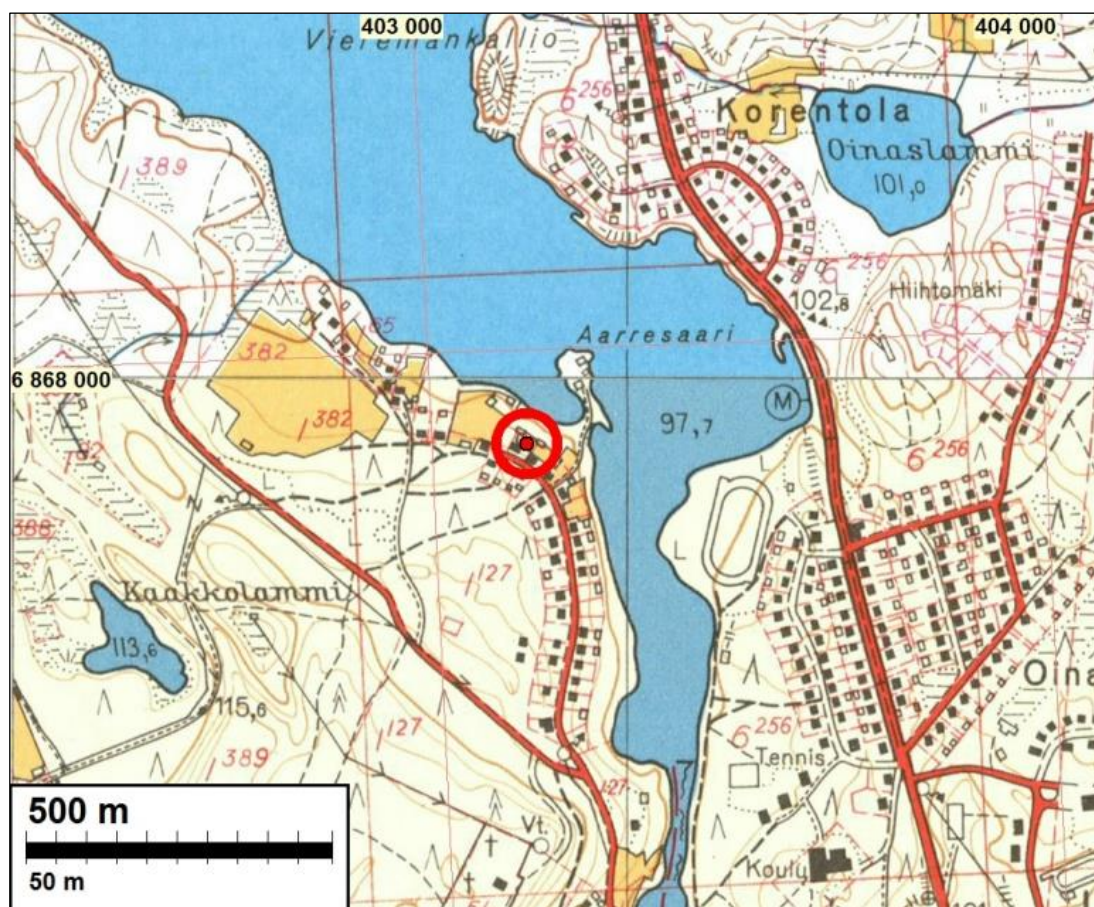

Muinaisjäännös on rajattu ilmakuvan päälle sinipunaisella viivalla.

Koekuoppien sijainnit ja numerot. Vihreät pallot merkkäävät löydöttömien koekuoppien paikan, punaiset löydöllisten.

Vanhoja karttoja

Yhdistelmä peruskartoista 2233 07 ja 2233 07 vuodelta 1963. Rajattu muinaisjäänös on merkattu punaisella pisteellä punaisen ympyrän sisään.

Yhdistelmä pitäjänkartoista 2233 07 ja 2233 07 vuodelta 1842. Tutkimusalue on punaisen ympyrän sisällä. Alueella ei tuolloin ole ollut kiinteää asutusta.

Kohdetiedot

Nimi: Laaksonen
 Mjtnnns: 183010007
 Rauh.lk: kiinteä muinaisjäänös
 Ajoitus: kivikautinen
 Laji: asuinpaikka

Koordin: N: 6867 846 E 403 155 (asuinpaikan keskikoordinaatit tämän tutkimuksen mukaan)

Aikaisemmat tutkimukset: Miettinen P 1975 tarkastus, Jussila T 1994 inventointi.

Aikaisemmat löydöt: KM 19946:1-2

Sijainti: Paikka sijaitsee Jämsän kirkosta 6,4 km pohjoiseen.

Huomiot: Muinaisjäänösrekisteri:
 Asuinpaikka sijaitsee Kankarisveden Rekolanselän eteläosan lounaisrannalla, Virtasalmen asuinalueella. Asuinpaikka-alue levittäytyy koillisen ja lounaan suuntaan tontilla sijaitsevalta talolta.

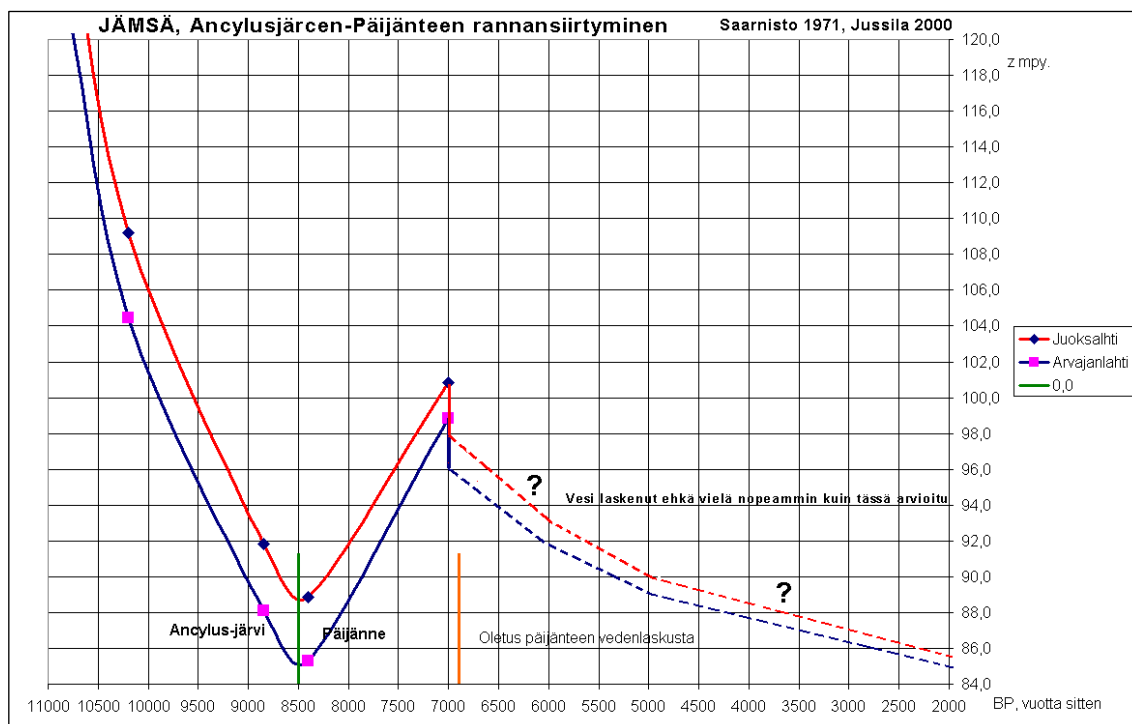
Museoviraston arkisto 2015:

Löydöt ovat peräisin Pekka Miettisen inventoinnista vuodelta 1975. Raporttia siitä ei ole kuitenkaan arkistossa. Kohde on Jämsänkoski Kerkkola Laaksonen ja kvart-siesine ja 6 – iskosta LM 19946:1-2 on löydetty Virtasalmentie 34:n tontilta (silloinen rekisterinumero 1:171) Kankarisveden lounaisrannalta, talosta NW ja NE, pelto- ja puutarhamaasta.

Kartoitus

Jämsän kaupunki on tekemässä asemakaavan muutosta Jämsänkosken Virtainsalmen alueelle. Asemakaavoitettavalla alueella sijaitsee kivikautinen asuinpaikka Laaksonen mj-tunnus 183010007. Asuinpaikkaa ei ole rajattu muinaisjäänösrekisterissä olevaa sanallista rajausta tarkemmin: ”Asuinpaikka sijaitsee Kankarisveden Rekolanselän eteläosan lounaisrannalla, Virtasalmen asuinalueella. Asuinpaikka-alue levittäytyy koillisen ja lounaan suuntaan tontilla sijaitsevalta talolta”. Asuinpaikka on löytynyt 1970-luvulla, jolloin talon pihalta on löytynyt kivikauteen viittaavia löytöjä, minkä perusteella Pekka Miettinen tarkasti paikan vuonna 1975. Kohde on tarkastettu myös vuoden 1994 inventoinnissa (T. Jussila). Jämsän kaupunki tilasi tulevan kaa-voituksen tarpeisiin kohteen säilyneisyyden ja rajauksen selvityksen Mikrolitti Oy:ltä. Museovirasto myönsi tutkimusluvan Laaksonen – nimisen kivikautisen asuinpaikan arkeologiselle tutkimukselle 30.9.2015 (MV/120/05.04.1.2.2015). Hannu Poutiainen ja Teemu Tiainen tekivät maastotutkimuksen 7. ja 8.10.2015 tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa.

Tutkimusalue sijaitsee Jämsän Jämsänkoskella Virtainsalmella Kankarisveden eteläpäässä, järven lounaisrannalla, hiekkaisella rantaterassilla 102,5-104 m korkeustasolla. Kankarisvettä (keskivedenpinta 97,9 m mpy) säännöstellään Rekolankosken voimalaitospadolla, ja säännöstelyväli on 1,2 m. Rannansiirtymisen perusteella paikkaa ei voi tarkemmin ajoittaa, koska veden-taso on alueella pitkään ollut lähes muuttumaton tai muutokset ovat olleet vähäisiä. Rannansiirtymisen puolesta paikka voi ajoittua karekasti aikavälille 8500-7500 eKr. ja 5000-0 eKr.

Päijänteen rannansiirtyminen Jämsän alueella. Päijänteen korkein ranta Virtasalmen alueella on n. 101-102 m n. 5000 eKr.. Paikka sijaitsee Päijänteen korkeimman rannan tuntumassa mutta vedentaso on jäänyt sen jälkeen pitkäksi aikaa kyseiselle tasolle, koska Kankarisvesi on kuroutunut Päijänteestä pian sen laskun alettua.

Vuoden 1948 taloudellisella kartalla paikalle ei ole merkitty rakennuksia, mutta siellä on pieni peltotilkku ja sinne johtava tie. Vuoden 1958 ilmakuvakartasta näkyy, että Virtasalmentien varren tontit on raivattu ja niille on noussut rakennuksia. Vuoden 1963 peruskartalla alueelle on merkitty useita omakotitaloja Virtasalmentien kahden puolen, ja useimmilla tonteilla on myös piharakennus. Lisäksi muutamalla Kankarisveden puoleisella tontilla, mm. Laaksosen ja sen naapurin tontilla, on asuinrakennuksen ja piharakennuksen väliselle alueelle merkitty pieni peltotilkku. Vuoden 1981 peruskartalla peltoa on pientaloalueella enää vain yhdellä Laaksosen luoteispuoleisella tontilla.

Vanhojen karttojen perusteella saatu kuva pientaloalueen historiasta on yhdenmukainen sen kanssa, mitä paikalliset asukkaat kertoivat alueen lähihistoriasta. Siten asukkaiden kertomaa myös muilta osin voidaan pitää luotettavana tietona. Seppo Järvi (s.1940) kertoi, että Laaksosen tontti raivattiin puustosta vuonna 1947. Raivausjätteet poltettiin saman vuoden lokakuussa. Kantoja myös räjäytettiin, mikä oli jäänyt kertojalle hyvin mieleen, kun yksi kanto korkean ilmalennon jälkeen putosi naapurin katolle mennessä siitä läpi. Lisäksi naapuri (nimi ei tiedossa) kertoi, että Laaksosen ja sen kaakonpuoleisen rajanaapurin tonttien välistä kulki tie rantaan. Tie kulki piharakennuksen (navetan) vieritse ja oli naapureiden yhteiskäytössä.

Syksyllä 2015 tutkimusalueen länsiosassa kasvoi korkeahkoa heinää ja parikymmenvuotiaista mäntyä. Sekoittuneen maannoksen perusteella arvioituna alue lieene ollut joskus peltoa, vaikkei se seikka käytetyiltä kartoilta ilmenekään. Laaksosen ja sen kaakkoispuoleisen naapurin tontit ovat hoidettua pihamaata. Asukkaiden kertoman ja maastohavaintojen perusteella maaperää tonteilla on kaiveltu ja kasailtu erinäisiä kertoja vielä puutarhavihjelyn päätyttyäkin.

Erilaisten ympäristöä muokanneiden töiden (tontin raivaus, kasvimaan muokkaus sekä omenapuiden ja marjapensaiden istutus, salaojien ja viemäreiden kaivaminen, nurmikon perustaminen ja tasaaminen, katosten ja terassien rakentaminen) seurauksena maaperää on kaivet-

tu, kasattu, täytetty ja tasoitettu. Arkeologisen maastotyön kuluessa oli kuitenkin havaittavissa, että paikoin maaperä oli säilynyt suhteellisen hyvin ohuelti kasattujen ja siirreltyjen maa-ainesten alapuolella.

Menetelmät

Pääasiallisena tutkimusmenetelmänä käytettiin koekuopitusta, ja alueelle kaivettiin vaihtelevan kokoisia (35x35 cm – 50x50 cm) koekuoppia kaikkiaan 32 kappaletta. Ottaen huomioon alueen edellä kuvatun maankäyttöhistorian koekuoppien paikat valittiin siten, että tarkkuusinventointi mahdollisimman hyvin vastasi työlle asetettuja tavoitteita. Usein edeltävänä menetelmänä käytettiin maanätekairausta. Siten koekuoppia ei kaivettu säännöllisen koordinaatiston mukaisesti vaan kulloisenkin tilanteen asettamien vaatimusten ja edellytysten mukaisesti mahdollisimman sopiville paikoille.

Koekuopat kaivettiin lapiolla (pintakerros) ja lastalla, joko ns. pohjaan saakka tai sitten havaintojen ja harkinnan mukaisesti tarvittavaan syvyyteen asti. Kaivettu maa-aines seulottiin 5 mm silmäkoolla varustetuilla kuivaseuloilla tai vaihtoehtoisesti kaivamisessa käytettiin lastaa. Kaikki löydöt otettiin (alustavaa tarkastelua varten) talteen riippumatta niiden iästä tai luonteesta. Koekuopista tehtiin havaintoja podsolimaannoksen säilyneisyydestä, mahdollisista kulttuuriperäisistä anomaliaista, löydöistä yms. Kaikki koekuopat dokumentoitiin kirjallisesti merkitsemällä muistiin maakerrokset ja niiden paksuudet sekä löydöt ja muut havainnot. Muina menetelminä käytettiin maanätekairausta sekä pintapointintaa ja muuta silmänvaraista havainnointia. Koekuoppien sijainnit mitattiin VRS-palveluun kytketyllä GNSS RTK vastaanottimella (ulkoinen tarkkuus alle 30 cm). Dokumentoinnin jälkeen koekuopat peitettiin ja maisemoitiin.

Havainnot

Vuoden 1975 arkeologisen tarkastuksen tuloksena on päätelty, että asuinpaikka-aluetta olisi asuinrakennuksen järvenpuoleisella pihamaalla. Silloiset löydöt lienevät pintalöytöjä, kun niiden mainitaan olevan pelto- ja puutarhamaasta. Syksyllä 2015 tehdyn tarkkuusinventoinnin tulokset ja havainnot, jotka perustuvat koekuoppalöytöihin, ovat pääosin yhteneväisiä aiemman inventoinnin havaintojen kanssa, mutta myös uusia havaintoja saatiin muinaisjäännöksestä.

Maastotyössä löydettiin selviä merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta muinaisrannan tuntumasta. Löydöt ovat muinaiselta rantatörmällä, joka alueen tasaamisen ja täyttämisen jälkeen erottuu maastossa varsin heikosti mutta kuitenkin havaittavasti. Tarkkuusinventoinnin perusteella arvioiden kyseessä on pääosin suhteellisen pienialainen ja vähälöytöinen asuinpaikka. Se jatkuu osittain myös kaakkoisen naapuritontin puolelle.

Kun tarkastellaan koekuoppien ja löytöjen levintää kuvaavaa karttaa, huomataan, että asuinrakennuksen pohjoispuolella ja piharakennuksen kaakkoispuolella on koekuopista ”tyhjät” alueet. Asuinrakennuksen pohjoispuoliselta kohdalta syy on se, että siellä on pihatie ja kiinteä betoni-laattapohjainen grillikatos ja niiden välisellä kohdalla vanha pihakoivu. Saunarakennuksen kaakkoispuolella on poltettu tontin raivaamisessa syntyneitä jätteitä sekä täytetty muinaistörmän alapuolista, alemmalla tasolla ollutta kohtaa, mikä seikka selvitettiin asukkaita haastatteleamalla, kaivamalla koekuoppia ja tekemällä maanätekairauksia. Lisäksi edellä mainituille kahdelle kohdalle on kaivettu kaivanto viemäri varten.

Naapuritontin puolella, koekuoppien 30-31 välisellä alueella, on piharakennuksen edustalle rakennettu laajahko terassi. Työn yhteydessä piharakennuksen kaakkoispuolelta on kaivettu pois maa-ainesta, eli sekoittunut kerros ja myös jonkin verran sen alapuolista hiekkamaata. Siitä

kaakkoon maasto nousee korkeammalle tasolle. Siellä oli maastotyön ajankohtana mulloksella kasvimaata. Siellä tehtiin pintapöimintä, mutta kivikautisia asuinpaikkalöytöjä ei havaittu.

Koekuopista kivikautisia asuinpaikkalöytöjä tuli kaikkiaan kahdeksasta kohdasta (numerot 2, 20, 22-24, 26-27, 30). Useimmissa löydöissä koekuopissa löydöt ovat kvartsi-iskoksia. Ne ovat yhtä koekuoppaa lukuun ottamatta yhtenäiseltä alueelta. Koekuoppa nro 2, josta on kaksi mahdollista, hieman huonolaatuista ja epävarmaa iskosta, on muista selvästi erillään.

Palanutta luuta on kuudesta koekuopasta. Palaneelle luulle yksinään ei kuitenkaan tässä kontekstissa voi antaa samanlaista painoarvoa arkeologisesti indikaattorina kuin kvartsi-iskoksille. On otettava huomioon se mahdollisuus, että palanut voi olla peräisin tai tulosta myöhäisen historiallisen ajan toiminnasta.

Osa kvartsi-iskoksista on sekoittuneesta maakerroksesta, entisen pellon ja kasvimaan hiekan ja humuksen sekaisesta maa-aineksesta. On kuitenkin huomion arvoista, että kvartsi-iskoksia - ja palanutta luuta – löytyi myös sekoittuneen kerroksen alapuolisesta hiekasta. Siten on mahdollista, että alueella on säilynyt kivikautisen asuinpaikan kulttuurikerrosta. Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta koekuopissa ei ollut havaittavissa merkkejä säilyneistä asuinpaikkarakenteista.

Koekuopasta nro 30, joka on Laaksosen naapuritontin puolella, löytyi runsaasti kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta sekoittuneen kerroksen alapuolelta. Kyseiseltä kohdalta on kulkenut rantaan tonttien välinen tie, johon liittyviä kerroksia voitiin havaita koekuopan seinämässä. Niiden alapuolella on selviä palamisen synnyttämiä kerroksia, hiiltä ja nokea sekä valkoiseksi palanutta hiekkaa. Sen alapuolella on punaruskeaa hiekkaa, jossa muutamia kiviä sekä palanutta luuta ja kvartseja. Runsas määrä palanutta luuta ja myös muutamat kivet viittaavat siihen, että paikalla saattaa olla tulisijan jäännös.

Tarkkuusinventoinnin perusteella voidaan lisäksi päätellä, että asuinpaikka on myöhäisen maankäytön osin tuhoama. Tontin alueella niillä kohdilla, joilla koekuoppia kaivettiin, ja maanäyttekairauksia tehtiin, ei missään todettu säilyneitä alkuperäisiä tai häiriintymättömiä maakerroksia (ks. koekuoppaluettelo). Maakerrosten sekoittuneisuudesta kertovat myös monet modernit koekuoppalöydöt (tiilenkappaleet, kirkas ikkunalasi, astiaposliini, muovin riekaleet, rautanaulat, punasavikeramiikka). Kivikautisesta asutuksesta peräisin olevista kvartseista osa löytyi samoista sekoittuneista kerroksista.

Tutkimusalueen luoteisosaa. Kuva kaakkoon.

Tutkimusalueetta omakotitalon pihalla. Kuva koilliseen.

Kivikautista asuinpaikkaa asuin- ja saunarakennuksen välissä kuvassa oikealla. Taustalla Kan-
karisvettä. Kuva luoteeseen.

Tulos

Tutkimusalueelta löydettiin kivikautisia asuinpaikkalöytöjä kahdeksasta koekuopasta. Löydöt ovat kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Yhtenäisen, osittain säilyneen asuinpaikan määritetty laajuus on noin 25x10 m. Se sijaitsee muinaisella rantatörmällä. Asuinpaikka on osittain tuhoutunut myöhäisen maankäytön yhteydessä. Alueella ei havaittu yhtään täysin häiriintymätöntä kohtaa, vaan maakerroksen pintaosa on joka paikassa sekoittunut. Sekoittuneen kerroksen alapuolella on kuitenkin havaintojen perusteella voinut säilyä asuinpaikan kulttuurikerrosta. Yhdestä koekuopasta saatiin viitteitä mahdollisesta tulisijasta.

22.11.2015

Hannu Poutiainen
Teemu Tiainen

Koekuopat

KK	koko cm	N	E	sy- vyys cm	maalaji	löydöt	muuta
1	50x50	6867877,5	403126,5	0-27	hiekkamulta, van- ha pelto	pala punasavi- keramiikkaa	
				27-28	punertava hiekka		
				28-35	vaalea hiekka		
2	40x40	6867873,6	403125,2	0-30	hiekkamulta, van- ha pelto	kerroksen ala- osasta kaksi kvartsia	
				30-31	punertava hiekka		
				31-36	vaalea hiekka		
3	40x40	6867875,2	403122,0	0-25	hiekkamulta, van- ha pelto	pala kirkasta tasolasia, tiiltä	
				25-27	punertava hiekka		
				27-39	vaalea hiekka		
4	40x40	6867858,8	403119,2	0-30	hiekkamulta, van- ha pelto	palamaton luun kappale	
				30-31	punertava hiekka		
				31-40	vaalea hiekka		
5	50x45	6867851,3	403113,1	0-27	hiekkamulta		
				27-30	punertava hiekka		
				30-37	vaalea hiekka		
6	40x40	6867847,9	403116,5	0-29	hiekkamulta	muovin riekalei- ta, tiiltä	
				29-32	vaalean harmaa hiekka + hiiltä	palanut luu	
				32-43	punertava hiekka		
				43-48	vaalea hiekka		
7	40x40	6867857,7	403128,0	0-34	hiekkamulta, tummenee sy- vemmälle	pala astiaposlii- nia	
				34-39	punaruskea hiek- ka		
				39-45	vaalea hiekka		
8	35x30	6867868,5	403137,3	0-11	humus + sora ruskea hiekka		
				15-31	vaalean harmaan hiekka, hiiltä ja nokea		kerros pak- suimmillaan W-profiilissa, E-profiilissa kerros vain muutaman sentin paksui- nen
				31-40	vaalea hiekka		
9	30x35	6867870,5	403137,9	0-10	humus + ruskea hiekka		
				10-	vaalean harmaa hiekka, hiiltä ja nokea eniten ala- osassa	palanut luu	kerros pak- sumpi W-prof.
				30-45	vaalea hiekka		
10	35x30	6867869,7	403142,4	0-5	humus + hiekka	ikkunalasia ja tiiltä	
				5-8	vaalean harmaa hiekka		
				8-25	punertava hiekka		

				25–39	vaalea hiekka		
11	50x50	6867859,4	403150,9	0-20	hiekkamulta	naula, tiiltä, hammas	
				20–30	vaalean harmaa hiekka sekä hiiltä ja nokea		
				30–35	punertava hiekka		epätasainen krs, max.10 cm paksu
				35–42	vaalea hiekka		
12	50x45	6867858,0	403143,9	0-5	hiekkamulta	tiili	
				5-23	punertava hiekka		
				23-32	vaalea hiekka		
13	35x35	6867859,7	403155,8	0-22	hiekkamulta, sekoittuneena vaaleaa hiekkää		
				22–30	vaalea hiekka		
14	35x35	6867861,0	403163,8	0-17	hiekkamulta		
				17–29	punertava hiekka		
				29–40	vaalea hiekka		
15	35x40	6867855,0	403162,0	0-40	hiekkamulta, sekoittuneena vaaleaa hiekkää		
				40–50	vaalea hiekka		
16	45x40	6867853,1	403167,8	0-37	hiekkamulta, sekoittuneena vaaleaa hiekkää		
				37–42	vaalean harmaa hiekka sekä hiiltä ja nokea		paksuin NW-kulmassa
				42–44	punertava hiekka		
				44–50	vaalea hiekka		
17	35x35	6867869,9	403133,6	0-37	hiekkamulta		
				37–44	vaalean harmaa hiekka sekä hiiltä ja nokea		epätasainen krs, max.7 cm paksu
				44–47	punertava hiekka		epätasainen krs, max.5 cm paksu
				47–52	vaalea hiekka		
18	35x30	6867858,7	403135,4	0-20	hiekkamulta		
				20–22	punertava hiekka		
				22–30	vaalea hiekka		
19	40x40	6867847,8	403126,2	0-18	hiekkamulta		
				18–23	vaalean harmaa hiekka sekä hiiltä ja nokea		
				23–25	punertava hiekka		
				25–30	vaalea hiekka		
20	40x40	6867850,5	403148,3	0-25	hiekkamulta	kvartsi 5 cm syvyydestä	
				25–27	punertava hiekka		
				27–30	vaalea hiekka		
21	50x50	6867835,1	403146,5	0-13	multasavi		
				13–28	hiekkamulta		
				28–35	punertava hiekka	epätasainen krs, sekoittunut ylempään kerrokseen	
				35–40	vaalea hiekka		
22	40x35	6867845,3	403154,4	0-20	hiekkamulta, se-	kvartsi 2, pala-	

					koittuneena vaaleaa hiekkaa	nut luu	
				20-26	punertava hiekka	kvartsi	
				26-33	vaalea hiekka		
23	45x45	6867841,6	403155,4	0-28	hiekkamulta	palanut luu	
				28-33	vaalea hiekka		
24	40x40	6867844,5	403159,8	0-27	hiekkamulta	lasia, palanut luu	
				27-29	punertava hiekka	epätasainen, rikkoontunut krs	
				29-33	vaalea hiekka		
25	40x40	6867850,6	403161,5	0-40	hiekkamulta		
				40-50	vaalean harmaa hiekka sekä hiiltä ja nokea		
				50-60	punertava hiekka		
				60-65	vaalea hiekka		
26	50x50	6867849,2	403154,3	0-21	hiekkamulta	kvartsi	
27	50x50	6867848,1	403144,7	0-20	hiekkamulta		
				20-22	vaalea hiekka	kvartsi	
28	45x50	6867843,0	403148,1	0-17	hiekkamulta		
				17-23	punertava hiekka		
				23-30	vaalea hiekka		
29	45x45	6867845,9	403164,2	0-26	hiekkamulta	naula, muovia, tiiltä, lasia	
				26-31	vaalean punertava hiekka		
				31-34	vaalea hiekka		
30	40x40	6867844,4	403166,8	0-24	sekoittunut hiekkamulta	kvartsia, palanutta luuta	vanha tien pohja
				24-29	vaalean harmaa hiekka sekä hiiltä ja nokea		
				29-37	punertava hiekka	kvartsia, palanutta luuta	kerroksessa muutama palanut kivi
				37-40	vaalea hiekka		kerroksessa muutama palanut kivi
31	40x35	6867834,0	403177,9	0-4	hiekkamulta		koekuoppien 31 ja 32 kohdalla pinta-maat oli kuorittu pois. Maalajirajat epäselväreajaisia ja osin häiriintyneitä.
				0-14	punertava hiekka		
				14-35	vaalea hiekka		
32	45x45	6867836,2	403182,6	0-4	punertava hiekka		koekuoppien 31 ja 32 kohdalla pinta-maat oli kuorittu pois.
				4-20	vaalea hiekka		

Koekuoppa nro 1

Koekuoppa nro 2.

Koekuoppa nro 3

Koekuoppa nro 4.

Koekuoppa nro 5

Koekuoppa nro 6.

Koekuoppa nro 7

Koekuoppa nro 8.

Koekuoppa nro 9

Koekuoppa nro 10.

Koekuoppa nro 11

Koekuoppa nro 12.

Koekuoppa nro 13

Koekuoppa nro 14.

Koekuoppa nro 15.

Koekuoppa nro 16.

Koekuoppa nro 19

Koekuoppa nro 20.

Koekuoppa nro 21.

Koekuoppa nro 22.

Koekuoppa nro 23.

Koekuoppa nro 24.

Koekuoppa nro 25.

Koekuoppa nro 28.

Koekuoppa nro 29 (vasen). Koekuoppa nro 30, josta sekoittuneen kerroksen alapuolelta runsaasti kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta (oik).

Koekuoppa nro 30, josta sekoittuneen kerroksen alapuolelta runsaasti kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Kuoppa oli kaivetuista löytörikkain

Koekuoppa nro 31 pintamaasta kuoritulla alueella (vas). Koekuoppa nro 32 pintamaasta kuoritulla alueella (oik).

11.4.2016

Lausunnon antaja	Yhteenvedon lausunnon sisällöstä	Vastine
Keski-Suomen museo (19.2.2016)	- Selostusta tulee tarkentaa sivulla kahdeksan. Tehtyihin selvityksiin on lisättävä maininta Keski-Suomen museon vuonna 2009 tekemä Jämsän täydennysinventointi. - Vuoden 2009 inventoinnissa on yhtenä aluekohteena selvitetty Virtasalmen jälleenrakennuskauden alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset erityisarvot. Osa kaava-alueen tonteista kuuluu tähän selvitysalueeseen, jolla on todettu olevan paikallista maisemallista ja rakennushistoriallista arvoa yhtenäisenä tyyppi- ja rakennustyyppirakentuneena omakotitaloalueena. Kyseisestä inventoinnista käy myös ilmi, että kaava-alueen ulkopuoliselle ranta-alueelle sijoittuu Virtasalmen omakotitaloalueen asukkaiden voimin aikaansaama ja hoitama Jämsänkosken kotiseutumuseoalue Aarresaari. Tiedot arvoalueista tulee sisällyttää kaava-asiakirjoihin. - Keski-Suomen museo pitää tärkeänä, että kaavahankkeessa turvataan Virtasalmen jälleenrakennuskauden omakotitaloalueen rakennushistorialliset ja taajamakuvalliset ominaispiirteet /s-merkinnällä ja ohjaten korjausrakentamista huomioimaan rakennusperintöarvot.	- Lisätään selostuksen maininta vuonna 2009 tehdystä täydennysinventoinnista. - Lisätään kohdekortit vuoden 2009 täydennysinventoinnista, jotka koskevat Virtasalmen jälleenrakennuskauden aluetta sekä Aarresaarta. - Suunnittelualueen kortteleiden 1-4 osalta on käyttötarkoituksmerkintään lisätty /s-merkintä. Em. merkintään liittyvä määräys on muotoa ”Erillispientalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa ympäristön ominaispiirteisiin. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.” Merkinnällä turvataan rakennusten ominaispiirteiden säilyminen sekä täydennysrakentamisen yhteensopivuus olemassa olevaan rakennuskantaan.

11.4.2016

- Hankkeessa tulee myös selvittää kaavoituksen vaikutukset Aarresaaren alueelle. - Kaavaselistuksen sivulla 11 todettu tieto, että suunnittelualueella ei ole erityisiä suojelemisen arvoisia rakennus-, maisema- tai luonnonarvoja ei pidä paikkaansa ja selostusta tulee tältä osin korjata. - Kaava-alueella sijaitse yksi Muinaismuistolain tarkoittama kiinteä muinaisjäänös. Kyseinen kivikautinen asuinpaikka on kartoitettu kesällä 2015 Mikroliitti oy:n toimesta koekuopittamalla. Koekuopituksen johdosta asuinpaikan tarkat rajat pystyttiin määrittämään asemakaavaa varten riittävällä tarkkuudella. Keski-Suomen museo katsoo, että Mikroliitti Oy:n tekemä tutkimus on riittävä asemakaavan tausta-aineistoksi. - Rajattu kivikautinen alue sijoittuu olemassa olevien talojen piha-alueille. Laaksosen kivikautinen asuinpaikka on merkitty sm-merkinällä kaavakartalle.	Kaupunki ei näe tarpeellisenä osoittaa kaava-alueen muille osille suojelumerkintöjä. - Aarresaari sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella. Kaavan suunnittelualueella pääkäyttötarkoituksmerkintä pysyy ennallaan erillispientalojen rakentamista sallivana. Kulkuyhteys Aarresaaren alueelle säilyy ennallaan. Virtasalmen asuinalue tulee kaavamuutoksen myötä säilymään nykyisessä muodossaan, joten muutoksella ei ole Aarresaaren kotiseutumuseoalueen arvoihin heikentäviä vaikutuksia. - Selostusta on täydennetty/korjattu arvioimalla kaavaratkaisun vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Täydennyksiä on tehty selostuksen kohtiin 4.5.3. kohta 8 sekä kohtaan 5.4.1. - Ei aiheuta toimenpiteitä. - Ei aiheuta toimenpiteitä.
--	--

11.4.2016

	Kivikautista asuinpaikkaa ympäröivien tonttien asemakaavamerkintä on AO-erillispientalojen korttelialue. Keski-Suomen museo katsoo, että koska alue on jo kokonaan rakentunut, niin AO-merkintää voidaan pitää kohtuullisena tämän suojellun kiinteän muinaisjäännöksen ympärillä.	
Sonera (22.1.2016)	- Sonera ilmoitti sähköpostitse ettei niillä ole tarvetta antaa lausuntoa asemakaavan muutoksesta. Muutoksia alueen verkkoon tulee vasta siinä vaiheessa, jos katujen saneerauksen yhteydessä halutaan purkaa puhelin-/sähköpylväät pois	- Ei aiheuta toimenpiteitä.
Elenia Oy (27.1.2016)	- Alueella sijaitsee Elenia Oy:n omistama korkeajännitejohto ja pylväsmuuntamo. Pyytävät varaamaan 12x12 m kokoisen et/en alueen pylväsmuuntamoa varten. Sähköverkkoa tullaan saneeraamaan viimeistään katusaneerauksen yhteydessä, jolloin pylväsmuuntamo saneerataan puistomuuntamoksi. Uusi muuntamo tulisi nykyisen viereen.	- Lisätään 12x6 metrin kokoinen et-alue ehdotetulle paikalle. Esitetyn kokoinen alue ei mahdu ilman että osa sijoittuisi yksityisten omistamien tonttien puolelle.
Keski-Suomen liitto (21.1.2016)	- Asemakaava-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa taajamatoimintojen aluetta (A). Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa osoitetun Jämsän teollisuusalueen (T/kem) suojavyöhykkeen (sv) sisään. Sv-merkintään liittyy suunnittelu-määräys, joka kuuluu osittain seuraavasti: "Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen sijoittamista suuronnettomuus-riskin piiriin kuuluvan konsultointivyöhykkeen sisälle on pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja tarvittaessa turvatekniikan keskuksen lausunto." Maakuntakaavan merkinnöistä aluetta koskevat myös muinaismuistokohde (sm, Laaksonen) sekä	- Täydennetään selostuksen liitettä 2 maakuntakaavassa osoitetun suojavyöhykkeen (sv) tiedoilla. Lisätään kaavaehdotukseen yleismääräys, joka on muotoa: "Alue sijaitsee Seveso III direktiivin (2012/18/EU) mukaisella konsultointivyöhykkeellä. Suunniteltaessa suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvan konsultointivyöhykkeen sisälle, on pyydettävä palo- ja pelastusviranomaisen, sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto." Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot pelastuslaitokselta sekä Tukesilta.

11.4.2016

	Kerkkolankankaan I luokan pohjavesialue. Liitto esittää, että kaavaselostuksen maakuntakaavamerkintöjä ja – määräyksiä täydennetään Jämsän teollisuusaluetta koskevan suojavyöhykkeen tiedoilla. Kaavaehdotuksessa on myös syytä huomioida yleismääräyksellä kaava-alueen sijoittuminen kokonaisuudessaan SEVESO III-direktiivin mukaisen laitoksen suojavyöhykkeelle.	
Keski-Suomen ELY-keskus (22.2.2016)	- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdasta 8. tehdyistä selvityksistä puuttuu v. 2009 rakennusinventointi ja tehtävistä selvityksistä muinaismuistoinventointi, joka on tehty ja liitetty kaavaselostukseen. - Rakennusten täydennysinventointi puuttuu kaavan liiteaineistoista, eikä kaavaselostuksesta (kohdat 4.5.3 sekä 5.4.1) selviä onko sitä otettu huomioon asemakaavaluonnosta laadittaessa. Inventointitiedot tulee lisätä kaava-aineistoon ja ottaa huomioon siten kuin MRL 54 § 2 mom:ssa säädetään.	- Täydennetään kaava-asiakirjoja esitetyllä tavalla. - Lisätään inventointitiedot kaavaselostuksen liiteaineistoon. Keski-Suomen luonnosvaiheen lausunnon johdosta on ehdotukseen lisätty kortteleihin 1-4 lisätty suojelumääräys varmistamaan rakennuskannan ominaispiirteiden säilyminen. Kaavaselostuksen kohtia 4.5.2 sekä 5.4.1 on täydennetty arvioimalla kaavan vaikutuksia rakennuskantaan.

11.4.2016

Mielipiteen antaja	Yhteenvedo mielipiteen sisällöstä	Vastine
Julia Virtanen (1.12.2016)	- Virtasalmentien ja Vieremäntien väliset voimassa olevat kaavan mukaiset puistokaistat on rakennettu tieyhteyksiksi. Jos puistomerkintä säilytetään kaavassa edellyttävät että puiston kautta osoitetaan ajoyhteys korttelin 3 tontille 1. - Osa suunnittelualuetta on puolitoistakerroksisia rintamamiestalo-tyypisiä rakennuksia. Kerrosluvuksi on kaavaluonnoksessa osoitettu II ja tehokkuusluvuksi e=0.20, olisiko e=0,25 perustellumpi? - Onko pohdittu rintamamiestalokantaa ohjaavia määräyksiä? Alueella on tehty onnistuneita, mutta myös epäonnistuneita julkisivu- ym. muutoksia. - Kyseenalaistaa Oskarinpolun ja Manunpolun kaavassa osoitettua kerroslukua II, alue rakentunut I-kerroksiseksi. - Mielipiteen antajan asunnon vastapäisellä puistoalueella sijaitsee muuntamo, olisiko syytä merkitä kaavassa?	- Merkitään kaavaehdotukseen ajoyhteys ehdotettuun paikkaan. - Muutetaan kerrosluvuksi I ½, jolloin voidaan katsoa ettei tehokkuuslukua ole tarpeen nostaa. - Keski-Suomen museolta on luonnosvaiheessa pyydetty lausuntoa. Museon lausunnon johdosta on suunnittelualueen kortteleiden 1-4 osalta käyttötarkoituksmerkintään lisätty /s-merkintä. Em. merkintään liittyvä määräys on muotoa ”Erillispientalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään. Alueen uudis- ja korjausrakentaminen tulee sopeuttaa ympäristön ominaispiirteisiin. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja.” Merkinnällä turvataan rakennusten ominaispiirteiden säilyminen sekä täydennysrakentamisen yhteensopivuus olemassa olevaan rakennuskantaan. - Muutetaan kerrosluku I-kerroksiseksi. - Elenialta on pyydetty luonnosvaiheessa lausuntoa. Elenia esittänyt et/en alueen varaamista kaavaan. Ehdotukseen on lisätty em.

11.4.2016

alue.

alueraportti

Keski-Suomen museo

Jämsän täydennysinventointi 2009

JÄMSÄ

KERKKOLA (JÄMSÄNKOSKI)

VIRTASALMEN JÄLLEENRAKENNUSKAUDEN ALUE

Katunäkymää (Saija Silen 1.12. 2009)

Takafasadia alueen tyyppitalosta (Saija Silen 1.12. 2009)

pohjakartta © Maanmittauslaitos
luparno 001/HTA/08

id: 100016
pääas. kunta: Jämsä
pääas. kylä: Kerkkola (Jämsänkoski)

laji: arvoalue
tyyppi: taajamaympäristö
arvotus: paikallisesti arvokas

alueen sisältämät kohteet:

Aarresaaren kotiseutumuseo *

Virtasalmen sauna ja pienasujaintila *

kuvaus:

Virtasalmelle syntyi jälleenrakennuskaudella maaston muotojen mukaan rinnemaastossa kulkeva asutuskeskittymä kahden rannansuuntaisen kadun varteen. Asuinalueella tontit ovat varsin pienikokoisia ja säännöllisen muotoisia, myöhempi asuinrakentaminen muodostaa omat kerrokselliset jatkumonsa katu kerrallaan Riihijärven suuntaan mentäessä. Kallenpolku muodostaa jo 1960-1970-luvun kerrostuman ja Maununpolku sekä Rasuanrinne ovatkin jo 1900-luvun loppupuolen pienasuintaloalueiden edustajia niin kaavoituksensa kuin rakennustapansaakin puolesta.

Alueella on käytetty Yhtyneiden paperitehtaiden Oinaalan tyyppipiirustuksia (V5), jossa kulkee kapeiden ikkunoiden rivi umpikuistin viereisessä seinässä toiseen kerrokseen vievissä portaissa.

Puolitoistakerroksiset ns. rintamamiestalon tyyppiä edustavat asuinrakennukset sijoittuvat poikkeuksellisesti pääfasadi kadun suuntaisesti rannan puoleisella kadunpuolella. Puolestaan ylärinteen suunnassa on pääfasadi sisäpihan puolella. Rakentamisessa on käytetty tyyppipiirustuksia, pääsääntöisesti rakennuksissa onkin edelleen nähtävissä sen alkuperäiset piirteet peruskorjauksista huolimatta. Peruskorjaus- ja laajennusasteet vaihtelevat. Samankaltaista tyyppitaloa on käytetty muuallakin Jämsänkoskella. Betoniperustukselle rakennetut talot sijoittuvat pääosin rinnemaastoon. Satulakattoisissa rakennuksissa on kaksi asuinkerrosta, kulku toiseen kerrokseen on nähtävissä rakennuksen pääfasadissa, joissa on tehty monissa tapauksissa käytävään valoa antavia pikkuikkunoita riviin. Rakennuksissa on alkujaan ollut standardi-ikkunat, joko yksiosaisella tai kaksiosaisella karmituksella. Muut ikkunatyytit ovat pääosin myöhempien peruskorjauksien ja ikkunakauppojen tuloksena. Vuorilaudoitukset ovat suoraprofiillisia ja rankorakenteiset talot ovat saaneet vaakaponttilaudoituksen monissa tapauksissa. Alueen puurakennukset ovat pääosin vaaleita sävyiltään, keltainen on ollut suosittu väri.

Alimmaisessa rantavyöhykkeessä on aikanaan sijainneet vanhimmat, 1800-1900-lukujen pienpihapiirit, joista muutama on vielä jäljellä, mutta pääosin alue on voimakkaasti uudistunut ja on myös arkkitehtonisesti sekavinta. Alueen lakialueilla ja Paratiisin suuntaan olevilla alueilla rakennuskanta on nuorempaa ja tiilitalot yleistyvät. Alue onkin selkeästi rakentunut eri ajanjaksoina vyöhykkeittäin. Joiltakin osin on jälleenrakennuskauden tonteilla tehty uudisrakennuksia, erityisesti rantaa lähimpänä olevilla alueilla. Hieman erillään keskustaaajamasta sijaiten, alueella oli omat palvelunsa, mm. oma kauppa. Huomionarvoisena on myös alueelle perustettu Aarresaaren kotiseutumuseon alue, jonka syntymässä ja hoidossa on ollut Virtasalmen asukkaiden aktiivisuudella oma merkityksensä. Lisäksi lähistöllä on Jämsänkosken hautausmaa ja vesitorni.

arviointi:

Virtasalmen jälleenrakennuskauden alueella on paikallista maisemallista merkitystä monellakin tasolla; mutta parhaiten alueen maisemakuva aukeaa joen vastarannalta Oinaalan urheilukentältä sekä sinne vievältä kävelytieltä. Jokiranta näyttyy vehmaana ja viihtyisenä rakennettuna ympäristönä, jossa rakennuskanta on maisemaan sopivaa ja mittasuhteiltaan ympäristöönsä sopivaa. Virtasalmen aluella on paikallista historiallista arvoa eräänä keskeisimmistä ja yhtenäisimmistä rakentuneista jälleenrakennuskauden alueista, joissa on käytetty samoja tyyppipiirustuksia kahden kadun verran. Alueiden rakentamisen kannalta Virtasalmella voidaan nähdä myös seuraavien vuosikymmenien rakennustekninen ja -tyylillinen kehitys. Alue on vielä toistaiseksi katukuvaltaan idyllinen ja erästä historiallista ajanjaksoa kuvaava, maisemallinenkin kokonaisuus. Aluekokonaisuudella on paikallista rakennushistoriallista merkitystä yhtenäisenä jälleenrakennuskauden tyyppipiirustuksin rakentuneena aluekokonaisuutena.

laaja kohderaportti

Keski-Suomen museo

Jämsän täydennysinventointi 2009

Keski-Suomen paikallismuseot

JÄMSÄ

PATALA (JÄMSÄNKOSKI)

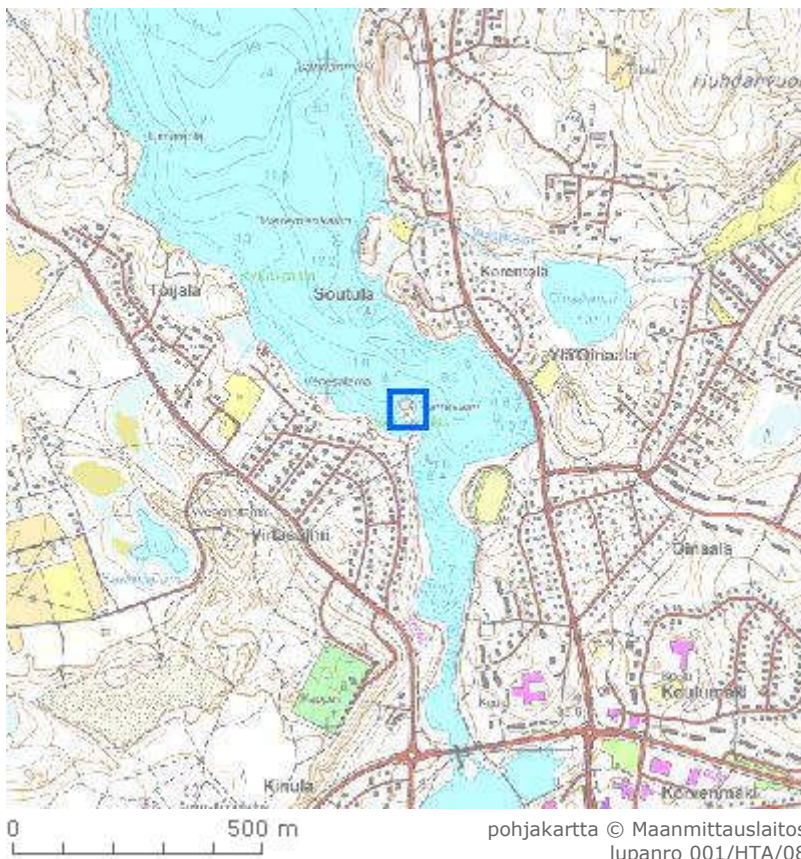
AARRESAAREN KOTISEUTUMUSEO *

Aarresaaren kotiseutumuseo, yleiskuva alueelta; pienasujainten alue. (Saija Silén 10.10.2009)

Aarresaaren päärakennus. (Saija Silén 10.10.2009)

id: 200093
kunta: Jämsä
kylä: Patala (Jämsänkoski)
sijainti: Aarresaari, Virtasalmi, 42300 Jämsänkoski
tyyppi: vapaa-aika ja matkailu

ajoitus: ei määritelty
ajoitussele: 1950-luku
luokitus: ei määritelty
arvotus: maakunnallisesti arvokas
inventoija: Anu Eerikäinen
inventointipvm: 01.06.2003

kuvaus:

Aarresaaren kotiseutumuseo ja mylly

Aarresaaren kotiseutumuseon alueella sijaitsee alun perin vuonna 1879 rakennettu entinen Koskenpään Kalliokosken puurakenteinen ratasmylly. Mylly oli toiminnassa vuoteen 1951 saakka, jonka jälkeen se siirrettiin Aarresaareen. Muu ulkomuseoalue alkoi syntyä myllyn ympärille 1950-luvulta alkaen. Nykyisin alueella sijaitsevat myllyn lisäksi asuinrakennus 1840-luvulta, 1700-luvun eräitit, savusauna, kaksi työväen mökkiä uusine piharakennuksineen, riihi, 1700-luvun vilja-aitta, kirkkovene ja raamisaha myllyn yhteydessä. Alue on paikallisesti merkittävä, mutta erittäin harvinainen puukoneistoinen ratasmylly on maakunnallisesti arvokas Jämsänkosken myllyperinteen edustaja. Museoituja suuria puukoneistoja ratasmyllyjä on säilynyt vain muutamia Suomessa.

(Keski-Suomen museo 2003, Maakunnallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen täydennysinventointi, inventoijana Anu Eerikäinen. Maakuntakaavan teksti 2009)

historia:

Aarresaari on Jämsänkosken kotiseutumuseoalue, joka perustettiin maanviljelijä Otto Seppäsen perikunnan lahjoittamalle maalle vuonna 1954. Aarresaari oli nimensä mukaisesti ensin saari, mutta sille synnytettiin keinotekoinen maayhteys Yhtyneiden Paperitehtaiden avustuksella. Aluetta päästiin laajentamaan, kun agronomi Heikki Seppänen lahjoitti lisämaata museokäyttöön vuonna 1967.

Aarresaaren kotiseutumuseoalueelle siirrettiin ensimmäisenä Koskenpään Kalliokosken ratasmylly, jonka lahjoitti Kustaa Vuolle-Apiala. Mylly oli rakennettu vuonna 1879 ja se oli toiminnassa aina vuoteen 1951 saakka. Vuonna 1952 mylly purettiin ja kuljetettiin vasta perustettavan kotiseutumuseon alueelle, jossa se koottiin kallion päälle, Aarresaaren korkeimmalle kohdalle. Kotiseutuyhdistyksen ensimmäisenä puheenjohtajana toimi maanviljelijä Otto Sovijärvi, joka lahjoitti perustetulle Jämsänkosken kotiseutuyhdistykselle ensimmäisen esinekeräilykokoelman; kokoelma sijoitettiin vuonna 1954 museoalueelle pystytettyyn ns. Köyken vilja-aitaan näytille. Aitta on tiettävästi peräisin 1700-luvulta. Vuonna 1955 kotiseutuyhdistys sai seuraavan merkittävän lahjoituksen kuntohtori Väinö ja Aino Seppänen lahjoittivat vanhan Kerkkolan ratsutilan päärakennuksen museokäyttöön. Hirsinen päärakennus oli peräisin 1840-luvulta ja edusti ajan talonpoikaista rakennustapaa Jämsän seudulla. Pirtti saatiin valmiiksi vuonna 1957, sen pystytystä ja ennallistamista ohjeisti maisteri Esko Sarasmo. Rakennus sisustettiin 1870-luvun asuun; pirttiin uunin muurasi Toivo Sihvo.

Aikanaan oli Aarresaari ollut myös kirkkoveneiden säilytyspaikka Koskenpään ja Petäjäveden suunnasta tulleele kirkkokansalle. Ennen kapeita koskiosuuksia veneet jätettiin Aarresaaren paikkeille ja jatkettiin matkaa jalan. Aarresaareen kirkkovene saatiin Keuruulta, Lauri Murtomäen perikunnalta ja se sijoitettiin katokseen 1960.

Teollisuuden ja pienasujien elämää kuvaavia kohteita saatiin ulkomuseoalueelle kun rouva Sylvi Nieminen luovutti ns. Aakun mökin vuonna 1960. Mökki oli rakennettu 1910-luvulla ja piti sisällään vain yhden huoneen. Aikanaan huoneessa oli asunut jopa 14 henkeä samaan aikaan. Yhtiön perustamisen ajalta saatiin myös toinen kohde , työväenasumista edustava ns. Timon mökki, jonka lahjoitti työnjohtaja Johan Laaksonen vuonna 1962. 1960-luvulla lahjoitti maanviljelijä Erkki Patajoki savusaunan, joka pystytettiin työläisasumuksien läheisyyteen. Seuraavat rakennukset saatiin museoalueelle 1970-luvulla, jolloin Linnavuoren kupeesta siirrettiin kaksi eräittoa Aarresaareen, eräiden arvioiden mukaan eräitit olisivat voineet olla jopa 300-vuotta vanhoja. Puuttuva riihi saatiin Lullin talosta, Mäntän tien varresta. 1970-luvulla alueelle saatiin vielä Survosen myllyllä sijainnut raamisaha, jota oli käyttänyt mylläri ja lahjakas taitelija Eino Rautaruoho. Rautaruoho oli rakentanut raamisahan veljensä Taunon kanssa 1930-luvulla.

Mielenkiintoisia käänteitä museoalueen menneisyydessä oli maanomistuskiista vuonna 1982, jolloin tuli epäselvyyttä omistusoikeudesta. Selvisi ettei alue ilmeisesti kuulunutkaan Seppäsen perikunnan maihin, joka sen oli alkujaan lahjoittanut. Maa-ala näytti kuuluvan ensin Patalan jakokunnalle ja sittemmin valtiolle.

Aarresaaren nimeen liittyy paikallinen tarina: " Ken yksilöisellä syysjällä pystyy vuorokauden vanhalla varsalla kiertämään saaren vastapäivään kolme kertaa, avautuu sille aarteen paikka saaren rannassa."

arviointi:

Maakunnallinen rakennushistoriallinen (mylly), paikallinen historiallinen ja maisemallinen (alue)

lähteet:

Keski-Suomen museo ja Keski-Suomen liitto; maakunnallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen täydennysinventointi 2003. Inventoijana Anu Eerikäinen. Kuvasuteksti maakuntakaavasta, hyväksytty 2009.

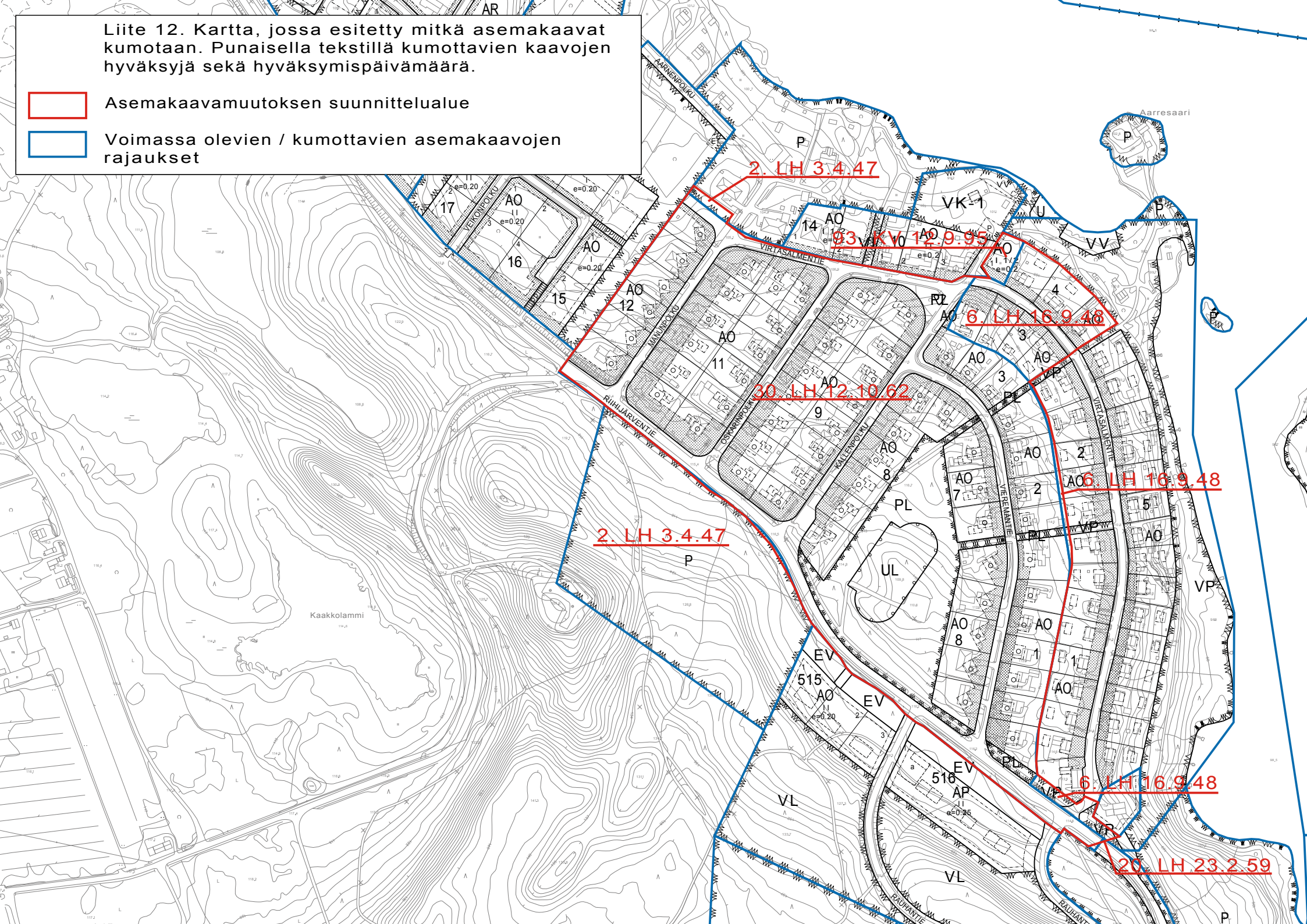
Keski-Suomen museo, Suomen rakennuskulttuurin yleisluettelo. Jämsänkoski, aluekortti numero XII Aarresaari. Inventoijana Hannu Ahlstedt 20.5.1982.

Heikki Seppänen: Jämsänkosken kotiseutuyhdistyksen historiikki 1970. Ss.10-17.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

Liite 12. Kartta, jossa esitetty mitkä asemakaavat kumotaan. Punaisella tekstillä kumottavien kaavojen hyväksyjä sekä hyväksymispäivämäärä.

	Asemakaavamuutoksen suunnittelualue
	Voimassa olevien / kumottavien asemakaavojen rajaukset

18.8.2016

Lausunnon antaja	Yhteenvedo lausunnon sisällöstä	Vastine
Keski-Suomen museo (15.6.2016)	- Keski-Suomen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. - Keski-Suomen museo toteaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta, että kaava-asiakirjoja on muutettu museon luonnosvaiheen antaman lausunnon mukaisesti. Asemakaavalla ohjataan säilyttämään Virtasalmen paikallisesti rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokasta omakotitaloaluetta ja sen rakennusperintöä AO/s-määräyksellä, joka ohjaa sekä korjausrakentamista että uudisrakentamista.	- Ei aiheuta toimenpiteitä. - Ei aiheuta toimenpiteitä.
Keski-Suomen pelastuslaitos (8.7.2016)	- Ilmoittivat lausunnossaan, että kaavamuutokselle ei ole henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta esteitä edellyttäen, että seuraavat asiat huomioidaan. Vesihuoltoverkostoa uudistettaessa tulee ottaa huomioon kunnan velvollisuudet järjestää sammutus- ja pelastustoimien turvaamiseksi pelastustoimen käyttöön soveltuvia maapaloposteja ja/tai sammutusvesiasemia tai luonnon sammutusvedenpaikkoja pelastusviranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti. Luonnon vedenottopaikkojen koordinaattitiedot on ilmoitettava pelastusviranomaisille.	- Ei aiheuta muutostarpeita kaavaan.
Tuvaluisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) (20.7.2016)	- UPM-Kymmene Oyj:n Jämsänkosken tehtaat sijaitsevat keskimäärin kilometrin päässä etelään alueesta. Tässä päässä tehdasta sijaitsee mm. yhtiön nestekaasun kiinteä varastosäiliö (50 tonnia) sekä voimalaitokset. Alue on tarkoitettu asuinalueeksi. Alueelle tulisi välttää sellaisten laitosten sijoittamista, joiden tyhjentäminen kestää kauan.	- Ei aiheuta toimenpiteitä. Kaavassa osoitetut rakentamiselle varatut korttelit sallivat ainoastaan erillispientalojen rakentamisen.

18.8.2016

Keski-Suomen ELY-keskus (15.8.2016)	- Toteaa, että sen luonnosvaiheessa lausunnossa mainitut alueen kulttuurihistorialliset arvot on otettu huomioon. - Kaavaselostuksen liitteeksi tulee lisätä kunnanvaltuuston kaavan hyväksymispäätöksen ohella päätöksessä todettavan kumoutuvan asemakaava-alueen kartta.	- Ei aiheuta toimenpiteitä. - Selostukseen lisätty liitekartta 12, jossa esitetty mitkä kaavat kumotaan.
--	---	--